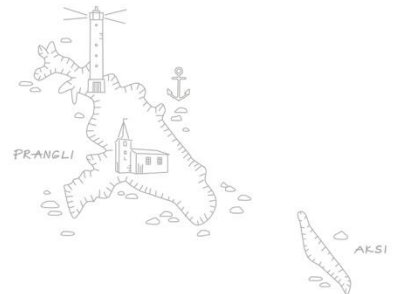

VIIMSI
VALLAVALITSUS

VIIMSI VALLA ARENGUKAVA JA EELARVESTRAATEEGIA 2021 – 2025

Sisukord

1. SISSEJUHATUS	4
2. VIIMSI VALLA ÜLDANDMED JA HETKEOLUKORRA ISELOOMUSTUS	6
2.1. VALLA AJALUGU	6
2.2. VALLA ÜLDANDMED	6
2.3. VALLA RAHVASTIKU JA ELUKESKKONNA ARENG	6
3. VIIMSI VALLA ARENGUVISIOON	9
4. TEGEVUSSUUNDADE ELLUVIIMINE VALDKONDADE LÕIKES	11
4.1. LOODUSKESKKOND	11
4.2. ELUKESKKOND	14
4.3. HARIDUS	16
4.4. KOMMUNAAL JA TARISTU	21
4.5. SOTSIAALHOOLEKANNE	32
4.6. KULTUUR, SPORT JA TERVISEDENDUS	38
4.7. ETTEVÕTLUS	42
4.8. TARGALT JUHITUD VALD	45
5. VIIMSI VALLA EELARVESTRAATEEGIA AASTATEKS 2022-2025	46
5.1. SISSEJUHATUS	46
5.2. MAJANDUSPROGNOOS	47
5.3. VIIMSI VALLA KONSOLIDEERIMISGRUPI EELARVESTRAATEEGIA 2022–2025	49
5.4. VIIMSI VALLA EELARVESTRAATEEGIA 2022–2025	54
6. ARENGUKAVA ELLUVIIMISE SEIRE	69

Joonised

Joonis 1. Viimsi valla asukohakaart	6
Joonis 2. Viimsi valla rahvastikupüramiid, 01.01.2020.a	7
Joonis 3. Viimsi valla elanike jagunemine vanuserühmade järgi, 01.01.2019.a	7
Joonis 4. Viimsi valda registreeritud elanike arv aastatel 2001-2019	8
Joonis 5. Viimsi strateegiakaart	10
Joonis 6. Viimsi valla elanike arvu prognoos aastaks 2025	15
Joonis 7. Alusharidust omandavate laste arv õppeaastate lõikes	17
Joonis 8. Üldharidust omandavate õpilaste arv riigi ja KOV haridusasutustes	18
Joonis 9. Viimsi tänavate valgustamise prognoos aastaks 2024	25
Joonis 10. Valla kraanivõrgustiku ja sademeveetorustiku pikkuste prognoos	26
Joonis 11. Viimsi kaugküttevõrgu prognoositav pikkus jooksvates meetrites 2024. aastaks	28
Joonis 12. Puuetega inimeste osakaal Harjumaa omavalitsuste rahvastikust (28.02.2019)	34
Joonis 13. Tulumaksu laekumine Viimsis 2008-2021	48
Joonis 14. Seiretegevuste läbiviimise indikatiivne ajaraam	69

Tabelid

Tabel 1. Viimsi valla näitajate võrdlus Rae vallaga, Tallinna linnaga ja Eestiga	6
--	---

Tabel 2. Viimsi valla arengutempo prognoos aastaks 2025.	11
Tabel 3. Keskkonnakaitse tegevused ja oodatavad tulemused.	13
Tabel 4. Jäätmemajanduse tegevused ja oodatavad tulemused.	14
Tabel 5. Ruumilise planeerimise tegevused ja oodatavad tulemused.	16
Tabel 6. Alushariduse tegevused ja oodatavad tulemused.	18
Tabel 7. Üldhariduse tegevused ja oodatavad tulemused.	19
Tabel 8. Huvihariduse ja noorsootöö tegevused ja oodatavad tulemused.	21
Tabel 9. Teedevõrgu tegevused ja oodatavad tulemused.	22
Tabel 10. Transpordi ja liikuvuskorralduse tegevused ja oodatavad tulemused.	24
Tabel 11. Tänavavalgustuse tegevused ja oodatavad tulemused.	25
Tabel 12. Sademevee tegevused ja oodatavad tulemused.	26
Tabel 13. Vee ja kanalisatsiooni tegevused ja oodatavad tulemused.	27
Tabel 14. Soojamajanduse ja energeetika tegevused ja oodatavad tulemused.	28
Tabel 15. Merenduse ja sadamate tegevused ja oodatavad tulemused.	30
Tabel 16. Heakorra ja haljastuse eesmärgid ja oodatavad tulemused.	32
Tabel 17. Sotsiaalvaldkonna tegevused ja oodatavad tulemused.	33
Tabel 18. Lastekaitse tegevused ja oodatavad tulemused.	34
Tabel 19. Puuetega inimeste hoolekande tegevused ja oodatavad tulemused.	35
Tabel 20. Eakate hoolekande tegevused ja oodatavad tulemused.	36
Tabel 21. Toimetulekuraskuses inimeste hoolekande tegevused ja oodatavad tulemused.	37
Tabel 22. Tervishoiu tegevused ja oodatavad tulemused.	38
Tabel 23. Kultuuri tegevused ja oodatavad tulemused.	40
Tabel 24. Spordi tegevused ja oodatavad tulemused.	40
Tabel 25. Terviseedenduse tegevused ja oodatavad tulemused.	41
Tabel 26. Ettevõtluse tegevused ja oodatavad tulemused.	44
Tabel 27. Turismi tegevused ja oodatavad tulemused.	44
Tabel 28. Targa valla tegevused ja oodatavad tulemused.	45
Tabel 29. Viimsi valla konsolideerimisgrupi eelarvestrateegia 2021-2025.	49
Tabel 30. SA Rannarahva Muuseum eelarvestrateegia 2021-2025.	50
Tabel 31. SA Rannapere Pansionaat eelarvestrateegia 2021-2025.	51
Tabel 32. OÜ Viimsi Haldus eelarvestrateegia 2021-2025.	52
Tabel 33. AS Viimsi Vesi eelarvestrateegia 2021-2025.	53
Tabel 34. Viimsi valla eelarvestrateegia 2021-2025.	55
Tabel 35. Põhitegevuse tulud 2020–2025.	56
Tabel 36. Põhitegevuse kulud 2020–2025.	57
Tabel 37. Investeeringud valdkondade järgi 2020-2025.	59
Tabel 38. Investeeringuobjektid 2020–2025.	65
Tabel 39. Finantseerimistehingud 2020–2025.	66
Tabel 40. Netovõlakoormus 2020–2025.	66
Tabel 41. Laenukohustused 2019–2025.	67
Tabel 42. Likviidsete varade muutus 2020–2025.	68

1. Sissejuhatus

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse kohaselt peab igal vallal ja linnal olema arengukava, mis on aluseks eri eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele.

„Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia aastateks 2021-2025“ koostamine viidi läbi ajavahemikus märts kuni august 2019 ning seda täiendati perioodil juuni – november 2020.a. Viimsi Vallavalitsus korraldas hanke dokumendi koostamiseks partneri leidmiseks ja moodustas vallavalitsuse ametnikest koosneva juhtgrupi, kellega koos toimus dokumendi koostamiseks vajalike tegevuste elluviimine.

Arengukava koostamise protsessi eesmärgiks oli soov luua arengukava, mis on uuenduslik ja teostatav, lihtsasti loetav ja hoomatav ning seostatav valla teiste arengudokumentidega.

Arengukava seab tervikuna eesmärgiks, et valla järgmiste aastate strateegilised tegevussuunad ja tegevused oleksid ühendatud Viimsi ühise laiemaga arenguvisiooni elluviimiseks.

Arengukava koostamise peamiseks aluseks oli andmekorje käigus kogutud informatsioon, mis süstematiseeriti ja ühendati põhilisteks tegevussuundadeks ja tegevusteks. Andmekorje viidi läbi intervjuude, valdkondlike töötubade (fookusgruppide) ja tööühmade kohtumiste käigus, mille tulemusel koguti kokku sisendettepanekud tänaste peamiste probleemide ja nende lahendamisevõimaluste osas.

Arengukava loomisel lähtuti ka Eesti riigi strateegilistest sihtidest aastani 2035¹, mis lühidalt kokkuvõetult on järgmised:

Eesti on iseseisev ja sõltumatu demokraatlik riik, kus on tagatud eesti keele ja kultuuri säilimine.

- Eestis elavad arukad, tegusad ja tervist hoidvad inimesed.
- Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik.
- Eesti on parim koht elamiseks.
- Eesti ühiskond on hooliv, koostöömeelne ja avatud.
- Eesti on uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riik.

Nendest sihtidest ajendatuna sõnastati Viimsi valla pikem arenguvisioon ja peamised tegevussuunad.

Täiendava tegevusena viis Viimsi Vallavalitsus ajavahemikus aprill kuni juuni 2019 läbi Viimsi valla elanike kaasamise uuringu 2019 (rahulolu-uuring)², eesmärgiga kaardistada Viimsi elanikkonna rahulolu, saada sisendeid nende ootuste kohta ning kasutada saadud andmeid arengukava koostamisel. Täiendavate uuringute läbiviimist ei peetud sisendi saamiseks vajalikuks, vaid lähtuti eeskätt valla peamistest kehtivatest arengu- ja planeerimisdokumentidest³ ning valdkondade olemasolevast taustinformatsioonist.

Kokku osales valla järgmise viie aasta arenguid käsitlevatel intervjuudel, aruteludel ja kohtumistel üle 100 inimese. Rahulolu-uuringust võttis osa rohkem kui 1 000 inimest. Seega andis Viimsi valla järgmise viie aasta arengu planeerimiseks otseselt või kaudselt oma panuse rohkem kui 1 100 viimsilast.

Arengukavas on kasutatud viiteid teistele dokumentidele, milles sisalduv annab lugejale võimaluse sügavamaks tutvumiseks konkreetse valdkonna informatsiooniga ja seeläbi saada üksikasjalikum ülevaade valdkonnas toimuvast. Seetõttu piirdub käesolev dokument **valdkondade peamiste tegevussuundade, tähtsaimate eesmärkide ja tegevuste kirjeldamisele** ning ei kirjuta ümber viidatud dokumentide sisu, ega valla tavapärasest töö- ja elukorraldust. Selline lähenemine aitab kokku hoida arengukava mahtu ja keskenduda kõige olulisemale, ega koorma lugejat liigse informatsiooniga.

Arengukava võetakse edaspidi aluseks Viimsi valla eelarvestrateegia ja eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeringute kavandamisel ning investeringuteks toetuse taotlemisel. Samuti lähtutakse valdkondlike ja Viimsi Vallavalitsuse hallatavate asutuste arengudokumentide koostamisel ja uuendamisel käesolevast arengukavast.

¹ Strateegia „Eesti 2035“ materjalid on kättesaadavad: <https://www.riigikantslei.ee/et/Eesti2035>

² Uuringu tulemuste raport on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/sites/default/files/2019-06/2019.06.21_viimsi_valla_rahulolu-uuring_raport2.pdf

³ Viimsi valla üld- ja valdkondlikud arengukavad on kättesaadavad: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/arengukavad>

Arengukava juhtgrupp tänab kõiki, kes panustasid oma aega ja esitasid ettepanekuid Viimsi valla järgmise viie aasta arengu planeerimiseks.

Viimsi valla arengukava tehakse kättesaadavaks Viimsi valla kodulehel, Viimsi Vallavalitsuses ja Viimsi valla raamatukogudes.

2. Viimsi valla üldandmed ja hetkeolukorra iseloomustus

2.1. Valla ajalugu

1866. aastal moodustati Viimsi mõisa baasil eraldi vald, mille ülesandeks oli kooli, kohtu ja teatud riiklike kohustuste täitmise korraldamine. Selleaegsed vallad ei olnud territoriaalsed vaid seisusepõhised omavalitsused ja valla võim kehtis ainult talupoegade üle, omamata mõju aadlike, riigiteenistujate, kirikutegelaste jt. üle.

1891. aastal toimus omavalitsusreform ja sinne vald ühendati Nehatu ja Maardu vallaga. Juba 1917. aastal pöördusid siinsed elanikud valitsuse poole palvega Viimsi vald taas eraldada. Uue valla loomiseni jõuti juba Eesti Vabariigi ajal, mil 11. mail 1919 moodustati territoriaalne omavalitsus – Viimsi vald. Viimsi vald kestis sellisena 1939. aastani, mil järjekordse reformi tulemusena see liideti Iru vallaga. Nõukogude ajal tegutses siin Viimsi Külanõukogu, mis 20. detsembril 1990. aastal sai taas valla õigused.

2019. aastal tähistati Viimsi valla 100. sünnipäeva. 100 aastat on pikk aeg ja endistest kaluriküladest on välja arenenud kaasaegne elukeskkond, kuhu on loodud väga head võimalused selleks, et tänased viimsilased saaksid tugeva hariduse, harrastada tervislike eluviise, nautida kultuurielu ja tunda ennast mõnusalt oma kodukohas.

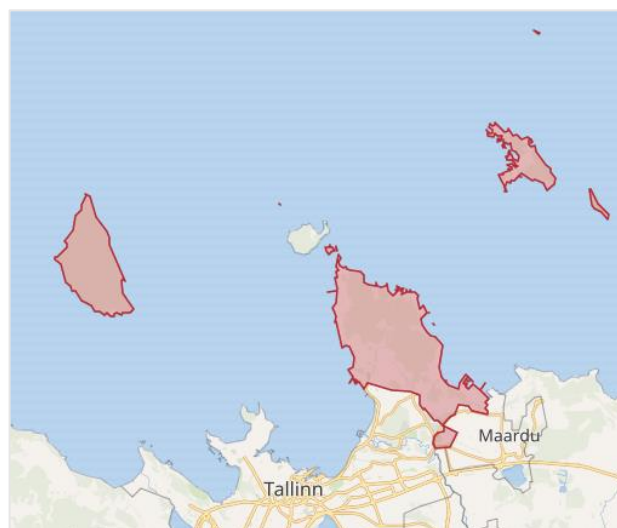
2.2. Valla üldandmed

Viimsi valla pindala on 73 km². Vald jaguneb alevikeks ja küladeks. Valla haldusterritooriumil on järgmised asulad:

- alevikud (2) – Haabneeme, Viimsi;
- külad (20) – Kelvingi, Laiaküla, Leppneeme, Lubja, Metsakasti, Miiduranna, Muuga, Pringi, Pärnamäe, Püüsi, Randvere, Rohuneeme, Tammneeme, Äigrumäe, Kelnase, Idaotsa, Lääneotsa, Lõunaküla/Storbyn, Tagaküla/Bakbyn, Väikeheinamaa/Lillängin.⁴

Suurem osa Viimsi vallast jääb Viimsi poolsaarele, piirnedes lõunaosas Tallinna ja Maardu linnaga ning ligi ühe km ulatuses Jõelähtme vallaga.

Lisaks maismaa osale (kokku 47 km²) on Viimsi valla koosseisus 15 saart (kokku 26 km²) – Naissaar, Prangli ning väikesaared Kumbli, Aksi, Kräsuli, Keri, Seinakari, Tiirlood, Pandju, Vullikrunn, Sillikrunn, Sepakari, Hanekari, Lookari ja Lahesaar.

Joonis 1. Viimsi valla asukohakaart

2.3. Valla rahvastiku ja elukeskkonna areng⁵

NÄITAJA	Viimsi vald	Rae vald	Tallinn	Eesti
Pindala (km ²)	73	206,8	160	45 339
Rahvaarv (01.01.2020)	20 553	20 641	437 619	1 328 976
Rahvastikutihedus (in/km ²)	280,5	99,8	2 745,9	30
Keskmine brutokuupalk 2019 (eurot)	1 818,9	1 815,8	1 444,1	1 433

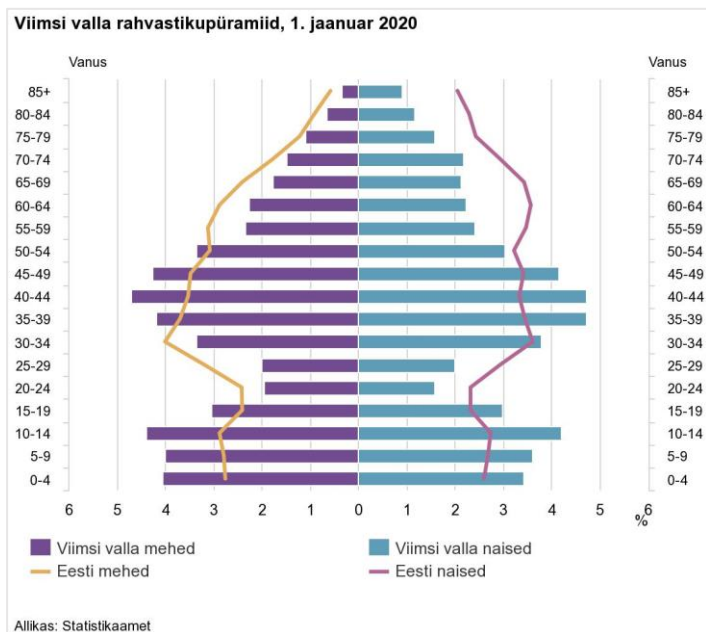
Tabel 1. Viimsi valla näitajate võrdlus Rae vallaga, Tallinna linnaga ja Eestiga.

Viimsi rahvastiku arv on püsinud jätkuvas kasvutrendis. Aastatel vahemikus 2000-2010 lisandus valda juurde keskmiselt 1 000 inimest aastas. Viimastel aastatel on elanike juurdekasv võrreldes varasemaga pisut pidurdunud, jäädes nt aastatel 2017-2018 keskmiselt 480 inimeseni aastas (joonis 2).

⁴ Külade arengukavad on kättesaadavad: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/kulad-ja-alevikud/kulade-arengukavad>

⁵ Allikas: Viimsi Vallavalitsus ja Statistikaamet.

Valla elanike kasvu peamine allikas on seni olnud sisserränne, peamiselt Tallinnast. Valdavalt on sisserrändajad olnud noored (sh noored perekonnad), kes näevad Viimsi valda sobiva elukeskkonnana laste kasvatamiseks. Kui vaadata Viimsi valla rahvastikupüramiidi (joonis 3) ja elanike jagunemist vanuserühmade kaupa (joonis 4), siis on näha, et võrreldes Eesti keskmisega on Viimsis rohkem elanikke just vanuses 0-19 (lapsed ja noored) ning vanuses 30-49 (parimas tööeas elanikud). See seab vallale ka järgnevatel aastatel kohustuse jätkata investeringuid lapsesõbraliku elukeskkonna ja haridusasutuste võrgu arendamiseks ning eelduste loomiseks vallas kohapeal töötamise võimaluste laiendamiseks.

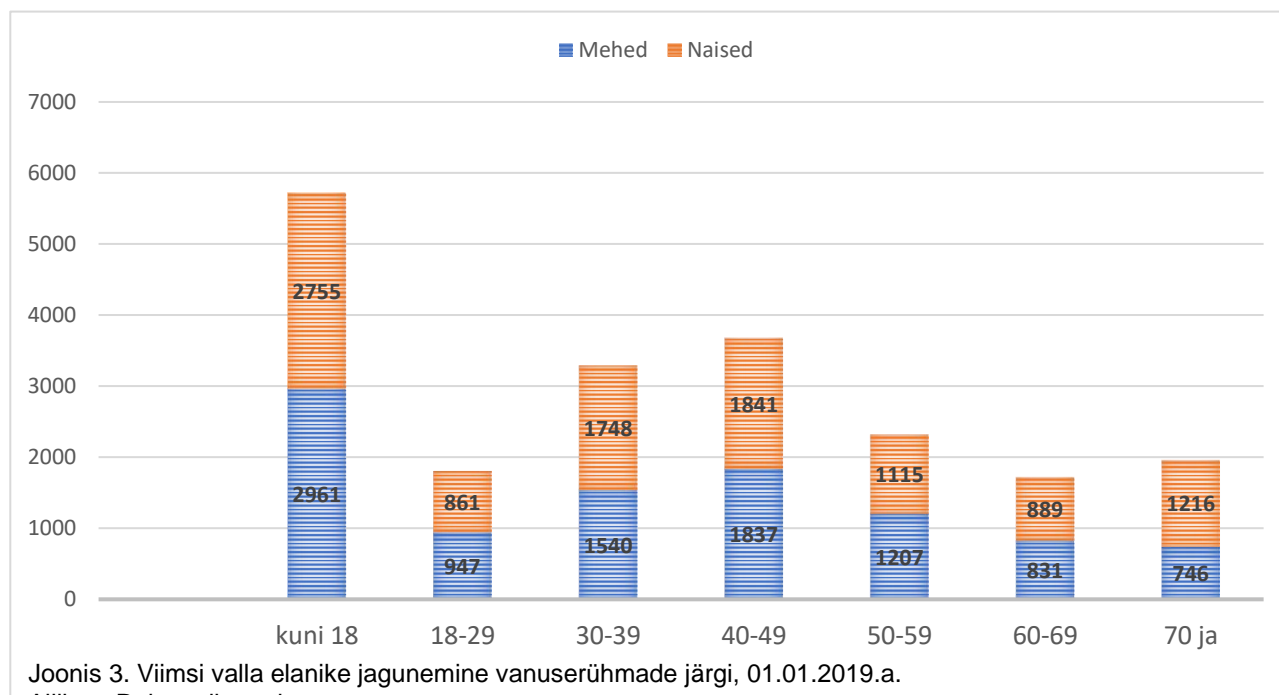

2020. aasta III kvartali seisuga elas Viimsi vallas **21 261 elanikku**, kellest 12 899 olid maksumaksjad.⁶ Samas näitas Viimsi liikuvusuuring 2017⁷, et valla elanike arv tuleb mobiilpositsioneerimise andmetel oluliselt suurem (ca 23 000) kui on ametlik statistika. Selle peamiseks põhjuseks on arvatavasti asjaolu, et Viimsis elab palju inimesi, kes ei ole valda enda koduks registreerinud.

Valla arengupotentsiaali seisukohalt on aga oluline, et rahvastiku arvu kasvuga kaasneks ka maksumaksjate arvu juurdekasv, mis suurendaks kohaliku omavalitsuse tulubaasi ja annaks kinnitust tööjõulises eas elanikkonna lisandumisest.

Joonis 2. Viimsi valla rahvastikupüramiid, 01.01.2020.a.

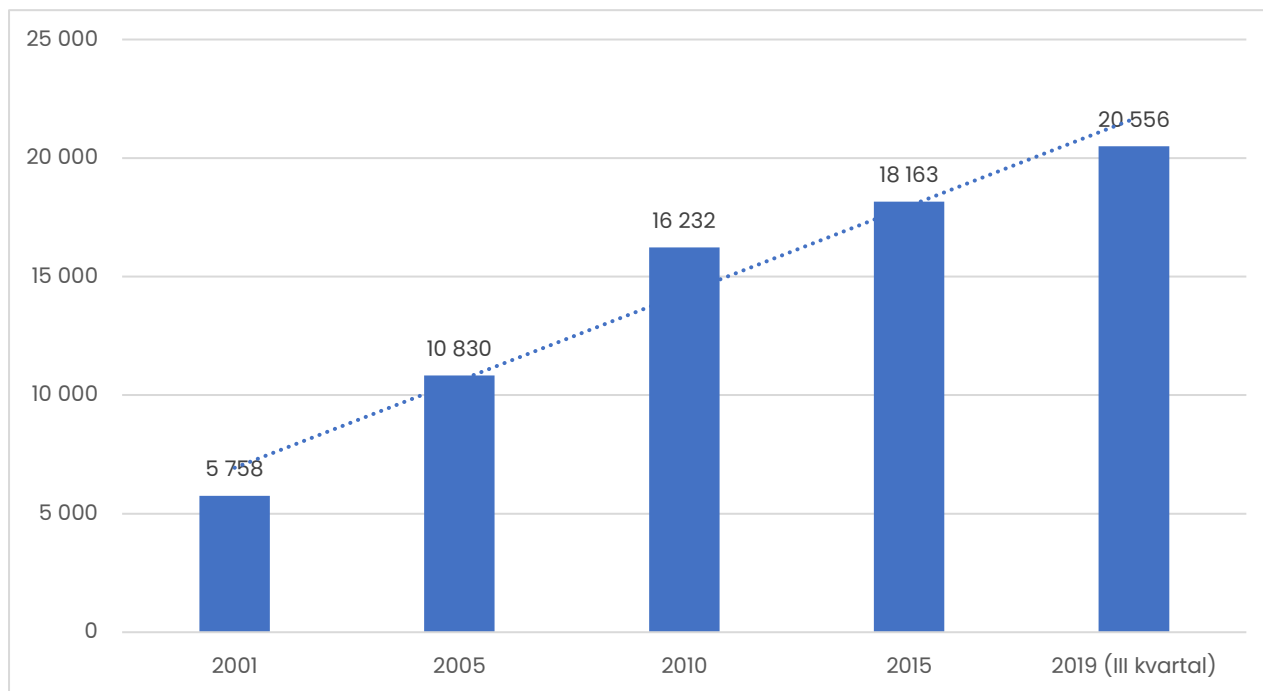
Allikas: Statistikaamet.

⁶ Allikas: www.viimsidata.ee

⁷ Uuring ja ettepanekud on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/public/Viimsi_liikuvusuuringu_aruanne-e.pdf

2019. aasta andmetel elab valla elanikest 44% Haabneeme alevikus (6 483 inimest) ja Viimsi alevikus (2 472 inimest). Suurimad külad elanike arvu poolest olid Randvere (1 894), Pärnamäe (1 739) ja Püünsi (1 327).⁸

Joonis 4. Viimsi valla registreeritud elanike arv aastatel 2001-2019
Allikas: Rahvastikuregister.

Järgnevatel aastatel seisab vallal jätkuvalt ees väljakutse korraldada ruumilist planeerimist lähtuvalt elanike vajadustest nii, et vald areneks terviklikult, loodushoidu ja piirkondade erinevusi arvestades ning elukeskkonna kvaliteeti tõstes.

Viimsi valla elanike kaasamise uuringu (2019) kohaselt väärtustati Viimsi puhul enim:

- kaunist ja mitmekesist looduskeskkonda;
- turvalist ja laste kasvatamiseks sobilikku elukeskkonda;
- mõnusat mereõhku;
- kauneid randu ja vaateid merele.

60% uuringule vastanutest soovis, et Viimsi vald areneks idüllilise aedlinna suunas, kus Haabneeme on piirkonna tõmbekeskus. Keskmisest rohkem toodi välja ka seda, et vallas peaks olema rohkem erinevaid kaupluseid, pangakontor ning rohkem kohapealseid töökohti ja büroopindu. See seab vallale järgnevatel aastatel väljakutse lõpule viia valla keskuse üldplaneeringu kehtestamine, et soodustada ettevõtluse arengut atraktiivse kaubandus- ja teenindus-asutusi (teenuseid) koondava ning täiendavaid töökohti pakuva tõmbekeskuse näol. Oluline on, et valda juurde tekkivad töökohad oleksid kõrget lisandväärtust loovad, mis pakuksid huvi ka Viimsi valla elanikele.

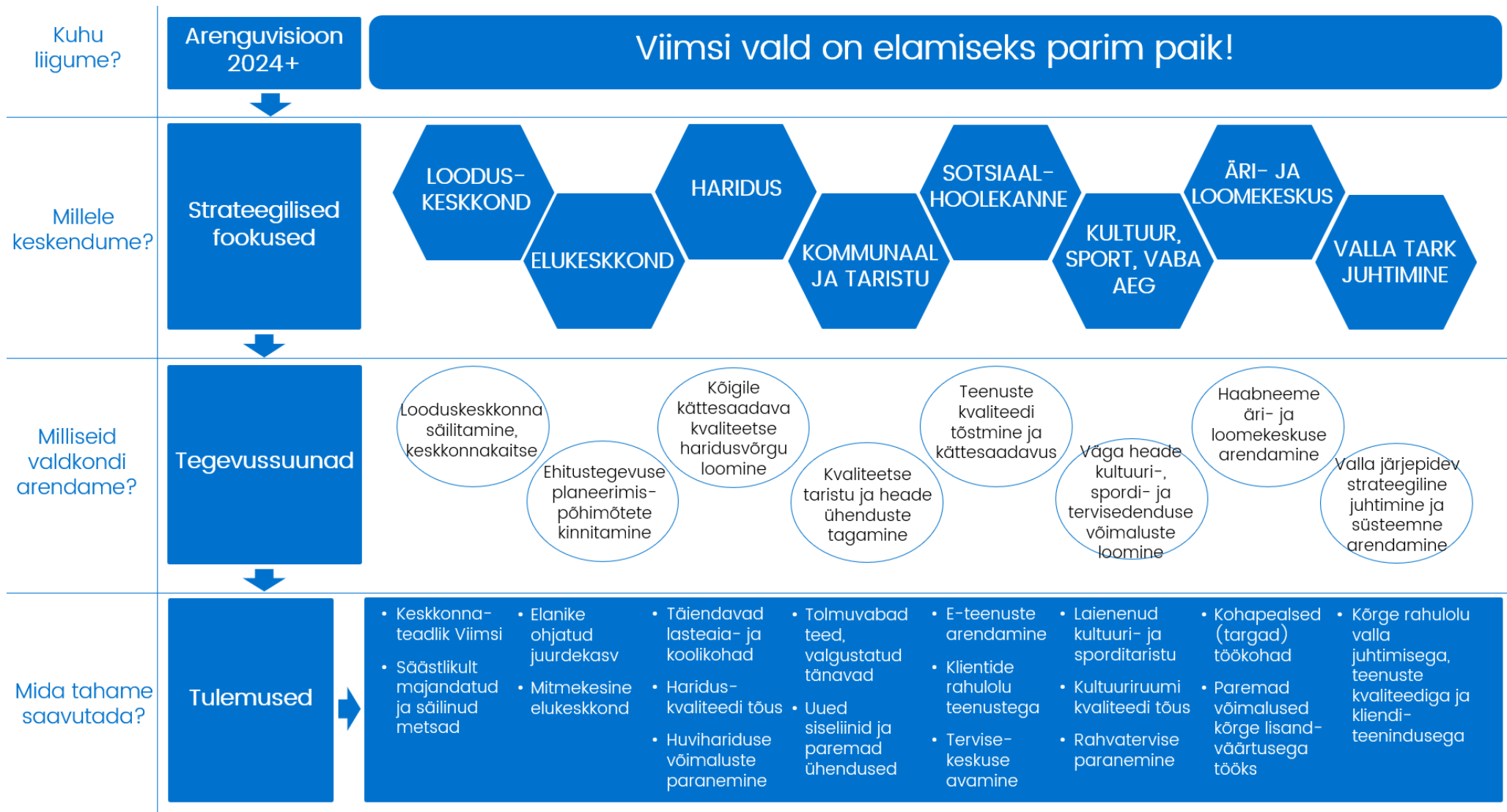
⁸ Allikas: Statistikaamet. Andmed seisuga 01.01.2019.

3. Viimsi valla arenguvision

Viimsi valla arenguvision on Viimsi kujundamine parima elukeskkonnaga kodupaigaks. [Näeme Viimsit kui rahulikku ja turvalist elukeskkonda – väärt elupaika kogu eluks!](#)

Arenguvisioni ellu viimine toimub peamiste strateegiliste fookuste ja tegevussuundade kaudu, mis kokku moodustavad ühtse terviku ning mille iga üksik komponent vajab teistega võrdselt tähelepanu (joonis 5).

Soovime, et aastaks 2025 on kõikide tegevussuundade elluviimine jõudsalt edenenud ning nende raames tehtud tegevused ja saavutatud tulemused Viimsi elanikele selgelt kommuniqueeritud.

Joonis 5. Viimsi strateegiakaart

4. Tegevussuundade elluviimine valdkondade lõikes

Järgnevalt on esitatud tegevusvaldkondade lõikes perioodi 2021-2025 vaatest kõige olulisemad eesmärgid ning nende saavutamiseks vajalikud tegevused ja mõõdikud.

Lisaks on all (tabel 2) esitatud arengukavaülesed mõõdikud koos alg- ja sihttasemetega, mille muutused annavad indikatsiooni Viimsi valla terviklikust arengutempost.

	Mõõdik	Algtase 2020	Sihttase 2025
Viimsi valla elanike arv		21 261	25 000 ⁹
Maksumaksjate arv (kelle maksust laekub osa valla eelarvesse)		12 899	15 000
Töötavate elanike keskmine brutotöötasu (eurot)		1 880	2 000
Tulumaksu laekumine valla eelarvesse (miljonit eurot)		27,7	37,3

Tabel 2. Viimsi valla arengutempo prognoos aastaks 2025.

Allikas: Viimsi Vallavalitsus, elanike arv seisuga 1.10.2020.

4.1. LOODUSKESKKOND

VALLA MITMEKESISE LOODUSKESKKONNA SÄILITAMINE JA HOIDMINE. VIIMSI ON ROHELINE JA KESKKONNASÕBRALIK VALD, MILLE METSAD JA ROHEALAD ON SÄÄSTLIKULT MAJANDATUD NING ELANIKE KESKKONNATEADLIKKUS ON KÕRGE.

Viimsi valla loodus on mitmekesine ja rikkalik, rannamadal on kivine ja liigestatud rohkete luidete ja rannavallidega. Poolsaare keskosa on kaetud metsaga, mis on suuremas osas kohaliku tasandi kaitse all. Looduse vaheldusrikkust ilmestavad saared.

Viimsi kaunis loodus pakub palju võimalusi tervislikuks ja aktiivseks vaba aja veetmiseks, sportimiseks ja looduses liikumiseks. Peame looduse kaitsel, mandri ja saarte vahelisel ühenduse pidamisel ning saarte majandamisel arvestama külastajate (hooajalisest suurenemisest tekkivate väljakutsete ja riskidega.

Viimsi looduskeskkonda kui üht valla suurimat väärtust, tuleb hoida ja selle kvaliteeti pidevalt parandada ning tagada selle säilitamine ja võimalus loodusväärtuste avalikuks kasutamiseks.

Looduskeskkonna hoidmise olulisemad tegevussuunad on:

- valla rohealade ja metsade säästliku majandamise põhimõtete jälgimine ja tagamine;
- maade munitsipaliseerimine parkide ja haljasalade tarvis;
- planeerimistegevuste elluviimisel olemasolevate loodusressurssidega (põhjavesi, rohevõrgustik, loomastik, ranna avalik kasutatavus ja kaitstus loodusjõudude eest) ja loodus- ning kultuuriväärtustega arvestamine;
- saarte looduse ja omapära säilimise tagamine, nende looduskasutuse koormustaluvuse selgitamine tulenevalt inimtegevuse koormusest ja vajadusel keskkonda säästvate regulatsioonide täiendamine (näiteks külastuste ja põhjavee kasutamisega seonduv).

⁹ Elanike juurdekasvu prognoosis on arvestatud uute elamuarenduste realiseerimisel valda juurde lisanduvaid inimesi, kui ka neid, kes juba elavad Viimsis, kuid pole rahvastikuregistris enda elukohana seda märkinud.

KESKKONNAKAITSE

Looduskasutuse korraldamine säästva arengu põhimõtete järgi on keskkonnakaitse jälgida.

Viimsi metsade majandamine peab toimuma säästlikult ja lähtuma metsaasukate elupaikade ja liigirikkuse säilitamise vajadusest. Siinkohal on väljakutseks piirata vallas metsa raiumist ja vältida lageraiet nii Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) kui eraomanike poolt hallatavatel aladel ning suurendada avalikkuse teavitamist nendel aladel planeeritavatest töödest. Suur osa valla territooriumist on kaitse all¹⁰ ja lisaks on mitmeid kaitstavaid looduse üksikobjekte ning elu- ja kasvukohatüpe.

Oleme kõigil kohalikel kaitsealadel kehtestanud kaitse-eeskirjad ning välja töötanud või töötamas kaitsekorralduskavad. Lisaks pöörame tähelepanu ka kaitse all olevatele kultuuriväärtusega muinsuskaitsealustele objektidele, mille säilimise ja kaitsmise kohustus lasub selle omanikul. Välistame elamuehituse planeerimistegevuse valla kaitsealadel.

Loodusega tuleb tasakaalus hoida tehiskeskonna areng, et säilitada unikaalne loodusmaastik ja selle liigirikkus, kus ka poollooduslike koosluste (nt avamaastikud poolsaare lõunaosas ja rannaniidud ja -karjamaad idakaldal) säilitamisele ja taastamisele on tähelepanu pööratud. Loodusliku mitmekesisuse ja miljööväärtuse tagamine ning looduse ja elukeskkonna omavahelise harmoonilise tasakaalu hoidmine on elukeskkonna atraktiivsuse keskne komponent ja kohalike elanike suurim ootus.

Foto 1. Kalameeste rand.

Pöörame suurt tähelepanu valla keskkonnariskide maandamisele. Need riskid on esmajoonel seotud Miiduranna ja Muuga sadamatega, kus peamisteks riskiallikeks on ohtlike ainete käitlemine ja nende vedu, aga ka tootmistehnoloogiaga, inimeste- ja kaupade logistilise korraldusega ja võimaliku inimliku eksimisega. Siinkohal paneme rõhku ennetavate tegevuste elluviimisele, et suurendada kogukonna keskkonnateadlikkust ja keskkonnasõbralikku käitumist ning riskianalüüsidest esitatud nõuetest kinnipidamist.

Leiame senisest tõhusamad lahendused lagunenu hoonete korrastamiseks või likvideerimiseks ja heakorrastamata alade kordategemiseks.

Olulisemad tegevused keskkonnakaitse valdkonnas on:

- Viimsi valla keskkonnateadlikkuse aasta 2020 läbiviimine;
- rohealade auditi teostamine;
- valla keskkonna riskianalüüsi ajakohastamine, keskkonnariskide maandamine ja keskkonnaseisundi pidev analüüs;
- keskkonnaseire süsteemi arendamine, meetmete tagamine valla riskianalüüsis toodud ohtude ennetamiseks ja ohu ilmnemisel asjakohaseks kiireks reageerimiseks;
- järelevalve tõhustamine keskkonnariskide maandamise üle ja valmisoleku parendamine õnnetustele kiireks ja asjakohaseks reageerimiseks;
- meetmete rakendamine merekeskkonna seisundi halvenemise vältimiseks ja reostusriskide vähendamiseks, merereostusõnnetusele reageerimise suutlikkuse tõstmine;
- rannaaladele avaliku juurdepääsu tagamine;

¹⁰ Mäealuse kaitseala, Krillimäe maastikukaitseala, Leppneeme-Tammneeme maastikukaitseala, Haabneeme-Klindiasangu maastikukaitseala, Rohuneeme maastikukaitseala, Prangli maastikukaitseala, Aksi saare ja Naissaare looduspark, Viimsi mõisapark, Viimsi sangleplik, Lubja küla klindiasangu piirkond määratud kohaliku tähtsusega kaitsealaks nn klindi kaitseala.

- kehtivate kaitsekorralduskavade täitmine ja uuendamine, loodusväärtuste kaitse, elupaikade säilitamine, rohevõrgustiku ja selle osade, Natura 2000 alade ning kohalike maastiku- ja looduskaitsealade säilitamine;
- loodus- ja kultuurimälestiste heakorrastamine, elukeskkonda risustavate lagunened hoonete lammutamine ja avaliku ruumi heakorrastamine;
- kogukonna keskkonnateadlikkuse suurendamine ja loodust säästvate käitumisele suunamine;
- uutes koostatavates strateegiadokumentides KAH alade täpsem määratlemine ja nende kaitsehooldusmeetmete kirjeldamine;
- matkaradade rajamine maastikukaitsealadel.

Tegevus	Tulemus
Valla keskkonnateadlikkuse aasta 2020 läbiviimine	keskkonnateadlikkuse aasta programm on läbi viidud (2020)
Valla rohealade teemaplaneerimise auditi teostamine	audit on teostatud (2021)
Maastikukaitseala kaitsekorralduskava koostamine	Leppneeme, Tammneeme ja Krillimäe kaitsekorraldus-kava on koostatud (2021); Mäealuse kaitsekorraldus-kava on koostatud (2022)
Viimsi Mõisapargi haljastusplaani koostamine	haljastusplaan on koostatud (2022)

Tabel 3. Keskkonnakaitse tegevused ja oodatavad tulemused.

JÄÄTME MAJANDUS

Jäätmete majandamisel edendame keskkonnaohutut ja majanduslikult põhjendatud jäätmekäitlust, suuname võimalikult suures osas jäätmeid taaskasutusse.

Valla elanike arvu kasvuga suureneb jäätmetekitajate arv ja kogutud olmejäätmete hulk. Selleks, et vähendada survet looduskeskkonnale ja vältida metsaaluste risustamist ning sellega kaasnevat keskkonnareostust, töötavad Viimsi vallas mitmed jäätmejaamad - Püüsi külas Vanapere jäätmejaam, jäätmejaam Naissaarel ja Prangli saarel. Koostöös Tallinna linnaga on Viimsi valla elanikel võimalus viia jäätmeid ka Pärnamäe jäätmejaama.

Vallas toimib tagatisrahata pakendite ja pakendijäätmete kogumispunktide süsteem, et elanikud saaksid tasuta ära anda majapidamises tekkivaid sega-, klaas- ja papp/paberpakendeid. Kogumiskohad asuvad lihtsasti ligipääsetavates kohtades üle valla territooriumi ning neid haldavad taaskasutusorganisatsioonid.

Lisaks saavad viimsilased tellida pakendikoti või –konteineri teenust, millega vabaneda kodumajapidamises tekkivatest pakenditest.

Keskkonna, sh metsaaluste risustamise minimeerimiseks ja vallaelanike keskkonnateadlikkuse tõstmiseks viime läbi senisest mõjuvamaid teavitamis- ja ühistegevuskampaaniaid, anname informatsiooni vallas toimivate jäätmejaamade asukohtade ja jäätmete käitlemise kohta.

Oleme korraldanud uue jäätmehanke, et taastada korraldatud jäätmevedu valla territooriumil. Korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja ehk jäätmevedaja leidmiseks oleme korraldanud teenuste kontsessiooni. Jäätmeveo teenuste kontsessiooni leping on käesoleval hetkel veel sõlmimisel.

Eelseisvatel aastatel vajab jäätmemajanduse valdkond tervikuna üle vaatamist ja süsteemsema käsitluse loomist, mis arvestab paremini elanike ootuseid nt prügi sorteerimise võimaluste parandamise ja prügi konteinerite tühjendamise sageduse tõstmise osas (sh avalikes kohtades).

Täpsema ülevaate valla jäätmemajanduse põhimõtetest annab Viimsi valla jäätmehoolduseeskiri¹¹.

Olulisemad tegevused jäätmemajanduse valdkonnas on:

¹¹ Valla jäätmehoolduseeskiri on kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/414032014025?leiaKehtiv>

- korraldatud jäätmeveo taastamine valla territooriumil;
- valla jäätmekava ja jäätmehoolduseeskirja ajakohastamine;
- jäätmemajanduse pidev täiustamine nii valla mandriosal kui saartel;
- probleemsemate jäätmete jäätmejaama tasuta üleandmisvõimaluse korraldamine;
- pakendikoti või -konteineri teenuspunktide laiendamine pakendijäätmete kogumisel.

Tegevus	Tulemus
Eduka pakkujaga lepingu sõlmimine korraldatud jäätmeveoks	eduka pakkujaga on leping sõlmitud, korraldatud jäätmevedu on taastatud (2020)
Pakendikoti või -konteineri teenuspunktide laiendamine, jäätmete liigiti kogumise soodustamine ja propageerimine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sõlmitud lepingud tootjavastutus-organisatsioonidega, töhustamaks pakendi jäätmete kogumist (2020); ▪ tekkekohal pakendimaterjale koguvate majapidamiste arvu suurenemine (2025), sh 2500 kohtkogumisega liitunud üksikelamut, 3043 korterit on hõlmatud kohtkogumise lepinguga (2021)
Valla jäätmekava ja jäätmehoolduseeskirja ajakohastamine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jäätmehoolduseeskiri on ajakohastatud (2021); ▪ jäätmekava on ajakohastatud (2021)

Tabel 4. Jäätmemajanduse tegevused ja oodatavad tulemused.

4.2. ELUKESKKOND

KAVANDAME RUUMILISE PLANEERIMISE KAUDU VIIMSI TERVIKLIKU JA TASAKAALUSTATUD ARENGUT SELLISELT, ET MEIE ELUKESKKONNA KVALITEET OLEKS TAGATUD!

Vältimaks valla elukeskkonna kvaliteedi halvenemist, arvestame selle edasisel arendamisel olemasolevate väärtusega. Hoiame olemasolevaid elukeskkonna väärtusi ja seame reeglid väärtusliku miljööga alade maakasutuse muutmiseks ja ehitamiseks.

Kaunis ja mitmekesine looduskeskkond, turvaline ja laste kasvatamiseks sobiv elukeskkond ning mõnusa mereõhu,

kaunite randade ja merevaadetega idülliline aedlinn on kahtlemata väärtused, mille säilitamisele pöörame suurt rõhku ka järgnevatel aastatel.

Vaikse ja turvalise elukeskkonna kujundamisel ei saa tähelepanuta jätta ka vajadust planeerida valla keskuse asukoht ning analüüsida, kuhu luuakse teenuste ja töökohtade peamine sõlmpunkt. Valla keskuseks on plaanis kujundada Haabneeme alevik, mis asub lähedal kõigile viimsilastele. Haabneeme aleviku ja Viimsi keskuse keske punkti ja atraktiivse avaliku ruumi (sh arhitektuurilise terviku) kujundamise vajadusele juhtisid tähelepanu ka valla elanikud viimases elanike kaasamise uuringus.

Elukeskkonna kvaliteedi tagamise olulisemad tegevussuunad on:

- jätkusuutliku rahvaarvu kasvu reguleerimine ruumilise planeerimise kaudu, et tagada valla sotsiaalse ja tehnilise taristu toimimine;
- valla peamiste prioriteetide täitmisele kaasa aitamine ruumilise planeerimise kaudu (nt täiendavate lasteaia- ja koolikohtade loomiseks tingimuste tekitamine, kõrgetasemeliste vabaaja veetmise võimaluste loomine, sh kultuuriasutuste ja rekreatsioonialade rajamiseks vajalike maa-alade reserveerimine);

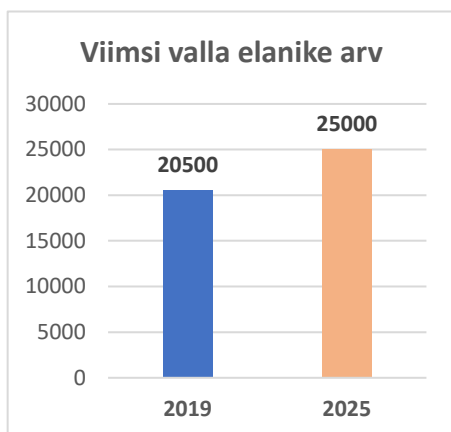
- valda (tarkade) töökohtade tekkeks tingimuste loomine, et vähendada elanike pendelrännet;
- tasakaalustatud arengu põhimõttest lähtumine, kus juurde lisanduvad hooned ja rajatised pigem rikastavad, mitte ei halvenda ega koorma valla üldist elukeskkonda ja selle ilmet, seda nii funktsionaalsest kui ka arhitektuurilisest aspektist (kunstitaieiste ja skulpturaalsete vormide kavandamine avalikku ruumi esteetiliselt nauditava keskkonna kujundamiseks).

RUUMILINE PLANEERIMINE

Inimeste soov Viimsisse kodu rajada ja siia elama tulla on jätkuvalt suur.

Viimsi kui elukoha populaarsus ei ole vähenenud ja valla elanike arv kasvab jätkuvalt. Ka valla kiire sotsiaalne ja majanduslik areng tekitab juurde soovijaid, kes tahavad siia kodu rajada või pere suurenedes

valla piires elukohta muuta. Samas näevad viimsilased juba praegu ühe probleemina valla elanike arvu ja asustustiheduse liiga kiiret kasvu, mida tekitab mahukas elamuarendus ja mis viib Viimsi linnastumiseni.

Joonis 6. Viimsi valla elanike arvu prognoos aastaks 2025

Ka järgnevatel aastatel on oodata valla elanike juurdekasvu jätkumist tänasega sarnases tempos (s.o. 500-800 inimest aastas) eeldusel, et meie riigi majanduskasv jätkub ja inimeste majanduslik heaolu ei halvene.

Vallas on hetkeseisuga realiseerimata ca 2 500 planeeritud elamuühikut, mis tähendab, et soovi korral on praktiliselt kohe võimalus Viimsisse oma kodu rajada ca 7 000 uuel elanikul.¹²

Valla arengu seisukohalt on äärmiselt oluline, et elanike arvu reaalkasv tooks Viimsisse juurde ka täiendavaid maksumaksjaid (s.t. elanikud märgivad rahvastikuregistris enda elukohaks Viimsi valla). Seetõttu on ka järgnevatel aastatel üheks peamiseks väljakutseks suurendada valla elanikeks registreerunute osakaalu valla tegelike elanike hulgas. Selle tulemusena oleks vallal parem võimalus planeerida, koordineerida ja pakkuda paremaid avaliku sektori teenuseid.

Valla elanike arvu prognoos aastaks 2025 (25 000 elanikku) sisaldab endas samuti eeldust, et tänaste valla elanike seast tõuseb Viimsi enda koduks registreerunute osakaal.

Olulisemad tegevused ruumilise planeerimise valdkonnas on:

- ehitustegevuse strateegiliste suundade kinnitamine kehtiva üldplaneeringu teemaplaneeringu üldiste ehitustingimuste määramiseks;
- maa- ja geodeesiatoimingute e-keskkonna loomine ning seeläbi valdkonna digitaliseerimine;
- ühistranspordi eelisarendamiseks tingimuste loomine kohalikul tasandil, täiendavate pargi ja reisi parkimisalade planeerimine ning nende integreerimine ühistranspordi võrgustikuga, kergliiklusteedele vajalike maa-alade reserveerimine, tänavaruumi kvaliteedi tõstmine (eraldusribade nõude jm haljastusvõtetega);
- valla tasakaalustatud arendamine kogukonnavajadustest lähtuva taristu ja avalike teenustega;
- ranna- ja merealade kasutust käsitleva teemaplaneeringu algatamine (juurdepääsud ranna-aladele, vaba liikumise tagamine rannas, laurite, väikesadamate jm veeliikluse jaoks vajalike asukohtade määramine jne).

¹² Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

Tegevus	Tulemus
Ehitustegevuse strateegiliste suundade ja põhimõtete kinnitamine	määrus on valla volikogus kinnitatud (2020)
Maa- ja geodeesiatoimingute e-keskkonna loomine	e-keskkond on loodud (2021)
Detailplaneeringute menetluskiirus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ detailplaneeringu menetlus on läbi viidud planeerimisseaduses sätestatud tähtajaks (3 aasta jooksul) (2024) (alguse 2019: 49 kuud); ▪ üldplaneeringuid muutvate detailplaneeringute menetluskiirus ca 24 kuud (2024)
Kehtestatud detailplaneeringute info kuvamine valla infokanalites	aastast 2004 kehtestatud detailplaneeringute info on avalikult kuvatud (2024)
Haabneeme aleviku üldplaneeringu kehtestamine	aleviku üldplaneering on kehtestatud (2022)
Prangli üldplaneeringu ja rannaalade teemaplaneeringu algatamine	<ul style="list-style-type: none"> üldplaneering ja teemaplaneering on algatatud (2021); üldplaneering ja teemaplaneering on kehtestatud (2022)

Tabel 5. Ruumilise planeerimise tegevused ja oodatavad tulemused.

4.3. HARIDUS

LOOME MITMEKÜLGSED VÕIMALUSED KVALITEETSE HARIDUSE JA HUVIHARIDUSE OMANDAMISEKS KÕIGILE VIIMSI VALLA NOORTELE!

Kohaliku omavalitsuse üks olulisemaid ja ressursimahukamaid ülesandeid on tagada oma elanikele võimalused kvaliteetse alus-, üld- ja huvihariduse omandamiseks. Viimsi valla haridusvõrk on korrastatud, kuid vajadus täiendavate lasteaia- ja koolikohtade järele kestab ka järgnevatel aastatel.

Suurimaks väljakutseks alushariduse pakkumisel on piisaval hulgal lasteaiakohtade tagamine, sest lasteaiakoha järjekorras olevate laste arv kasvab igal aastal progresseeruvalt. Kuna

kohaliku omavalitsuse ülesandeks on elanikele lasteaiakohtade tagamine, siis kavatseme nende nappust leevendada koostöös eraettevõtjatega.

Igal sügisel lisandub ka kõikidesse kooliastmetesse uusi lapsi, mis avaldab survet uute klassikomplektide avamiseks. Vaatamata asjaolu, et 2018. aastal avati Viimsis riigigümnaasium, tekitab elanike juurdekasv piisavat nõudlust täiendavate õppeasutuste avamiseks vallas. Surve koolikohtadele on eriti tuntav valla keskuse koolides.

Lisaks lasteaia- ja koolikohtade arvu suurendamisele soovivad viimsilased, et vallas pakutava hariduse kvaliteet tõuseks ning õppesüsteem innustaks õpilast rohkem õppima.

Hariduse kvaliteedi tagamise olulisemad tegevussuunad on:

- hariduse valdkonna arengukava väljatöötamine, mis seab valdkonnale tervikuna selged prioriteedid ja eesmärgid;
- täiendavate lahenduste leidmine lasteaia-, üldharidus ja huvikooli õppekohtade tagamiseks valla lastele, sh Pärnamäe lasteaed/põhikooli ja Krillimäe lasteaia rajamine;
- konkurentsivõimelise palga- ja motivatsioonisüsteemi loomine valla haridustöötajatele;
- era- ja mittetulundussektori suurem kaasamine kvaliteetse hariduse andmiseks;
- iga lapse individuaalsusega arvestamine ja tingimuste loomine koolist väljalangevuse vähendamiseks ning sujuvaks üleminekuks ühelt kooliastmelt teisele;

- haridusasutuste kogukonnaelus osalemise suurendamine, (nt lasteaed ja kool kui avatud kogukonnakeskused);
- koostöövõrgustike arendamine valla noorte, ettevõtjate, koolide ja omavalitsusega (sh õpilasmaleva tegevuse jätkamine, seal osalevate noorte arvu suurendamine, praktikakohtade loomine ja vahendamine);
- elukestvas õppes osalemiseks võimaluste loomine (sh koostöös ülikoolidega), täiskasvanute õppe võimaluste laiendamine;
- vallaülese digikooli loomine, mis võimaldab jagada aineõpetuse tunde koolide vahel, korraldada õppetööd paindlikult ja tundides osaleda distantsilt.

ALUSHARIDUS

Alushariduse pakkumisel on keskse tähtsusega täiendavate lahenduste leidmine, et tagada kõigile vallas elavatele lasteaiaaalistele lastele koht lasteaias.

Viimsi vallas on 2020. aasta seisuga 2 munitsipaallasteaeda - MLA Viimsi Lasteaiad (kokku eraldi 8 maja ja 38 rühma) ja Püüsi Kooli

lasteaed (2 rühma) - ning 6 eralasteaeda.

Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) andmetel on Viimsi vallas alusharidust omandavate laste arv püsinud viimastel aastatel oluliselt muutumatuna (joonis 7).

2020/21 õppeaastal omandas valla munitsipaallasteaedades alusharidust 948 last ning eralasteaedades ca 343 last.

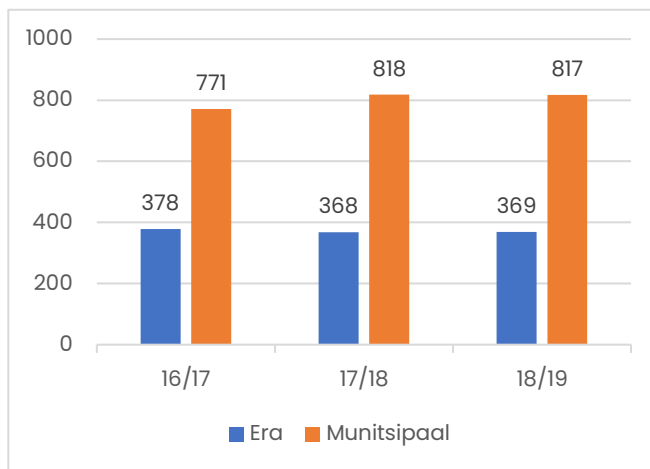
Nõudlus lasteaiakohtade järele on suurem, kui vald rahuldada suudab, mistõttu jätkame järgnevatel aastatel tõhusate lahenduste leidmist lasteaiakohtade puudujäägi vähendamiseks. Arvutuste kohaselt oli 2019/20 õppeaastal vaja juurde lasteaiakohti ca 200 lapsele ning valla elanike kasvu jätkumisel ca 400 lapsele 2024/25 õppeaastal. Lasteaiakohtade nõudlus on lahendatud läbi erinevate meetmete: koduse lapse toetus; lastehoiu toetus; eralasteaia toetus; lasteaia koht MLA lasteaias.

Plaanime lasteaiakohtade puudujääki leevendada eeskätt eraettevõtjate abiga. Tõhustame koostööd valla tänaste eralasteaedadega, aga ka hangete tulemusel lisanduvate uute teenusepakkujatega, et suurendada vallas tegutsevate eralasteaedade arvu.

Valla kohalike munitsipaallasteaedade ning tänaste ja tulevaste eralasteaedade osas loome ühendsüsteemi, et parandada lasteaiakohtade järjekorra haldamist. Loodava ühendsüsteemi kaudu hakkab edaspidi valla haridusteenuste haldamise süsteemis (ARNO) olema keskselt kättesaadav info vabadest lasteaiakohtadest, seda nii munitsipaal- kui eralasteaedade koondina. Ühendsüsteemi käivitamisega paralleelselt töötame välja ja rakendame ka võrdsustatud kohatasu mudeli.

Olulisemad tegevused alushariduse valdkonnas on:

- koostöö suurendamine eralasteaedadega, uute teenusepakkujate lisandumine valla territooriumile;
- tugisüsteemi kvaliteedi tõstmise erivajadustega laste toetamiseks hariduse omandamisel;
- lasteaiaõpetajate palga- ja motivatsioonisüsteemi konkurentsivõime parandamine;

Joonis 7. Alusharidust omandavate laste arv õppeaastate lõikes
Allikas: HTM.

- arendajatega põhimõtete kokku leppimine, mille alusel määrata tingimused lasteaia pidamiseks sobiva taristu ehitamiseks arenduspiirkondades.

Tegevus	Tulemus
Lasteaiakohtade ühendsüsteemi käivitamine	ühendsüsteem on käivitatud (2020)
Täiendavate lasteaiakohtade hankimine eralasteaedadelt	hanke korras on juurde lisandunud: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 50 uut lasteaiakohta (2020) ▪ 100 uut lasteaiakohta (2024) (algase 2019: 0)
Lasteaiakohtade arvu suurendamine vallas	vallas on kokku vähemalt 1550 lasteaiakohta (2025) (algase 2019: 942)

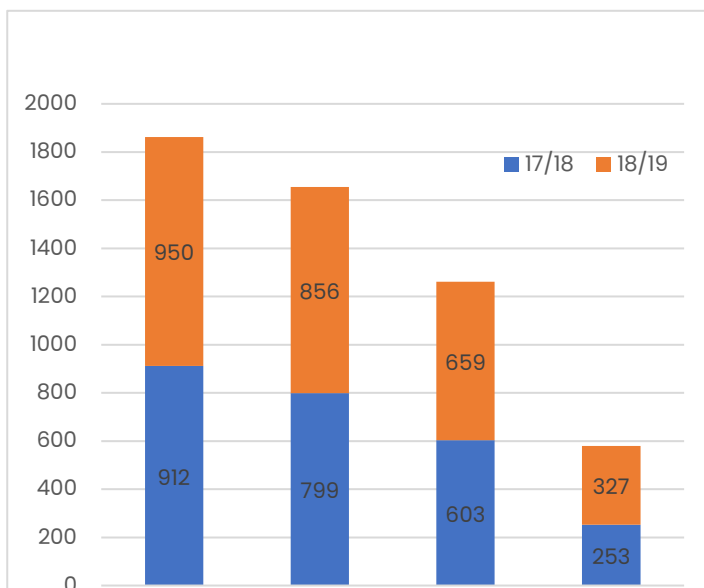
Tabel 6. Alushariduse tegevused ja oodatavad tulemused.

ÜLDHARIDUS

Üldhariduse pakkumisel on kesksel kohal õppekvaliteedi tõstmine ja täiendavate koolikohtade loomine. Soovime, et koolivaliku tegemisel usaldavad lapsevanemad meie koolide head mainet ja nende töötajate professionaalsust.

Viimsi vallas pakkus üldharidust 2020. aasta seisuga 6 riigi- ja kohaliku omavalitsuse õppeasutust – Viimsi Gümnaasium, Haabneeme Kool, Prangli Põhikool, Püüsi Kool, Randvere Kool ja Viimsi Kool.

2020/21 õppeaastal oli nimetatud koolides õppivate laste arv kooliastemete lõikes kokku 2576 õpilast¹³.

Joonis 8. Üldharidust omandavate õpilaste arv riigi ja KOV haridusasutustes
Allikas: HTM.

erivajadustega laste ruumide, noortekeskuse ruumide ja raamatukogu ringipaigutuse näol aitab tulevikus kooli veelgi rohkem avada vallakodanikele kasutamiseks.

Peamise võimalusena täiendavate koolikohtade tekitamiseks näeme koostöös eraettevõtjatest koolipidajatega. Näiteks rajatakse Viimsisse erasektori algatusena uus erakool Tuleviku Kool, mis oleks suuteline pakuma võimalust hariduse omandamiseks ca 700 õpilasele. Erakoolide arvu soovime vallas tõsta tulevikus veelgi.

¹³ Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

Valla üldharidusvaldkonna pikemat arengut käsitleva strateegia (valdkondliku arengukava) väljatöötamiseks ja elluviimise edasiseks koordineerimiseks loome hariduskonsortsiumi, mille liikmeteks hakkavad olema Viimsi üldhariduskoolide, ARTIUMI jt. valdkondlike spetsialistide esindajad, ning mis muuhulgas oleks võimeline koordineerima ka koolide taristu, ressursside ja spetsialistide omavahelist tõhusamat rakendamist. See tähendab mh koolide ruumide suuremat riskasutust ning õpetajate ja õpilaste liikumist koolide vahel erinevate ainete õppimiseks selleks kõige paremini sobivas keskkonnas ja spetsialistide juhendamisel.

Olulisemad tegevused üldhariduse valdkonnas on:

- Viimsi hariduskonsortsiumi loomine;
- Tuleviku Kooli jt erakoolide valda rajamise toetamine;
- 3. kooliastmes võimaluse loomine erinevate õppesuundade vahel valimiseks;
- koolikultuuri arendamine (sh õpetajate motiveerimine ja õppetöö kvaliteedi tõstmine);
- tugisüsteemi kvaliteedi tõstmine ja teenuste pakkumise tsentraliseerimine tuge vajavate ja erivajadustega laste toetamiseks hariduse omandamisel;
- meetmete rakendamine õpetajate ja õpilaste terviseteadlikkuse tõstmiseks.
- õpilastele mitmekesisemate võimaluste pakkumine õppesuundade valimisel;
- õuesõppe ja projektõppe võimaluste avardamine;
- tõhustatud eesti keele õppe võimaldamine muukeelsetele lastele;
- õpetaja enesetäiendusstipendiumi süsteemi loomine.

Tegevus	Tulemus
Viimsi hariduskonsortsiumi loomine	hariduskonsortsium on loodud (2022)
Õpetajate kvalifikatsiooni tõus	Õpetajate kvalifikatsioon vastab 85% ulatuses nõutud tasemele (2024)
Õpilastele täiendavate arenguvõimaluste loomine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ loodud spordi õppesuund Haabneeme koolis (2020) ▪ loodud on õppesuundade valik III kooliastmes (2024); ▪ valla kahes koolis on avatud õppesuunad (2024)
Andekuse ning erivajaduste märkamine on muutunud õppeprotsessi lahutamatuks osaks	loodud on vallaülene tugisüsteem (2024)
Õpetajatöö suurem väärtustamine, sh motivatsioonipaketi loomine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ motivatsioonipakett on loodud (2021) ▪ personali liikuvus on aasta aastalt vähenenud (2024) ▪ noorte õpetajate osakaal on tõusnud (2024)
Koostöö kasv era- ja kutsekoolidega ning riigigümnaasiumiga	Viimsis tegutseb vähemalt üks erakool, millelt vallal on valmisolek osta koolikohti (2024)
Distsantsõppe e-platvormi - Viimsi digikooli - sisseviimine Viimsi üldharidusasutustesse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Viimsi Koolis ja Prangli Koolis toimuvad digitaalselt aineõpetus-tunnid (2020) ▪ Viimsi digikool on rakendunud kõikides Viimsi üldharidusasutustes (2022)

Tabel 7. Üldhariduse tegevused ja oodatavad tulemused.

Huvihariduse pakkumise kesksel kohal on võimaluste laiendamine ja kättesaadavaks tegemine kõigile lastele ja noortele, et harrastada huvitegevust pädevate juhendajate käe all. Võimalused noore isiksuse mitmekülgseks arenguks loob kvaliteetne noorsootöö.

HUVIHARIDUS JA NOORSOOTÖÖ

2019/2020 õa tegutses Viimsi vallas kokku 41 huvikooli ja spordiklubi, millest Viimsi Muusikakool ja Viimsi Kunstikool on munitsipaalallasutused. Spordi sh tantsuvaldkonnas tegutses 25 spordiklubi, 3 eramuusikakooli, 3 eramuusika- ja kunstikooli ning 7

muud huvikooli, mis tegelevad mitme erineva valdkonnaga. Noorte (vanuses 7-19) osakaal huvihariduses ja -tegevuses oli 72% kõigist vallas elavatest noortest.

Lähiaastate suurimaks uuenduseks ja mahukaimaks arendusprojektiks huvihariduse ja noorsootöö valdkonnas on Viimssi rajatav Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM, mille ukseid plaanime avada aastal 2022 ning kus avanevad kaasaegsed võimalused muusika, kunsti, tehnoloogia ja looduslase huvihariduse omandamiseks.

Foto 2. Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM.

Huvihariduse ja noorsootöö valdkonna edasise arengu planeerimiseks viime läbi valdkonna tervikliku kaardistamise ning töötame välja valdkonnaülese huvihariduses ja huvitegevuses osalemise toetuskava, mille alusel toetame jätkusuutlikke ja uuenduslikke tegevusi ning HEV laste kaasamist huvitegevusse.

Korraldame juhendajate ja treenerite koolitamist ja eraldame vahendeid projektide toetamiseks. Laiendame Viimsi õpilasmaleva tegevust ja seal osalejate arvu. Avasime 2019. aastal valla munitsipaalasutusena Viimsi Noortekeskuse uutest ruumides.

Valla tegevustesse on kaasatud noorte volikogu, kelle eesmärgiks on esindada noorte huve vallas ja kaasata neid aktiivselt osalema ühiskondliku elu korraldamises, ning kelle osalusel arendatakse aktiivselt rahvusvahelist koostööd, viies läbi ühisprojekte partneritega erinevatest riikidest.

Olulisemad tegevused huvihariduse ja noorsootöö valdkonnas on:

- täiendavate võimaluste loomine mitmekülgse huvihariduse pakkumiseks:
 - Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM avamine (2022);
 - valla keskusest väljaspool asuvates munitsipaalasutustes pakutavate huviringide valiku laiendamine ja võimaluste loomine saartel elavatele noortele.
- elukestva õppe võimaluste toetamine (nt Raamatukogu laienemine, Väärikate Ülikooli käivitamine jms);
- Viimsi noortekeskuse tegevuste arendamine, muutes keskused noorte jaoks atraktiivsemaks;
- noorte ettevõtlikkuse, loovuse ja aktiivsuse suurendamine läbi koostöö ja -projektide;
- Viimsi õpilasmaleva tegevuse laiendamine.

Tegevus	Tulemus
Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM ehitamine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ehitus algab (2020) ▪ ARTIUM on avatud (2022)
Viimsi õpilasmaleva tegevuse laiendamine	malevas saab tööd vähemalt: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 123 last (2020) ▪ 160 last (2021) ▪ 170 last (2022) ▪ 180 last (2023)

- 200 last (2024
(algtase 2019: 147 last)

Tabel 8. Huvihariduse ja noorsootöö tegevused ja oodatavad tulemused

4.4. KOMMUNAAL JA TARISTU

ARENDA ME JA TÕSTAME KOMMUNAALVALDKONNA TEENUSTE KVALITEETI JA TAGAME NENDE TÕRGETETA TOIMIMISE. TAGAME ELANIKE MUGAVAKS, SUJUVAKS JA TURVALISEKS LIIKLEMISEKS AASTARINGSELT HOOLDATUD TEEDEVÕRGU, HÄSTI KORRALDATUD ÜHISTRANSPOORDITEENUSED, AVALIKU RUUMI HEAKORRA!

TEEDEVÕRK

Teedevõrk on oluline transpordisüsteemi osa, mis peab tagama inimestele head liikumisvõimalused erinevate piirkondade vahel. Seetõttu on teedevõrgu arendamine elanike teenindamise, valla igapäevaelu ja üldise arengu seisukohast väga olulise tähtsusega.

Valla ülesanne on korraldada teede ja tänavate ehitamist ja korrashoidu, et need oleksid heas seisukorras ning nendel liiklemine arusaadav, liiklusruum ja -keskkond tajutav ning sujuv.

Viimsi valla territooriumi teedevõrgu pikkus oli 2019. aasta seisuga ca 360 km. Valla kohalike teede seisukorda võib pidada rahuldavaks, sest teede ja tänavate hooldus- ja remonditööd toimuvad regulaarselt ning meil on olemas pikaajaline nägemus remondikavade osas. Teede töid kavandame sõltuvalt olemasolevatest vahenditest, maksimaalses mahus ja vajadusel taotleme lisavahendeid erinevatest fondidest. Oleme seadnud eesmärgiks ehitada tolmuwabade katetega teid ja tänavaid maksimaalses võimalikus mahus, et selle läbi parandada liiklemise mugavust, õhu kvaliteeti ja valla üldist elukeskkonda.

Teede arendamine jätkub ka eelseisvatel aastatel. Senisega võrreldes peame pöörama rohkem tähelepanu lahenduste leidmisele, mis olemasolevaid vahendeid arvestades pakuksid kõikidele liiklejatele optimaalseid, mugavaid ja ohutuid liiklemistingimusi. Teede sõidetavuse ja liiklusohutuse tagamise osas näevad arenguruumi ka valla elanikud. Jalakäijate liiklemismugavuse parandamiseks jätkame kergliiklusteede võrgustiku rajamist vallaüleselt, sidudes selle naaberomavalitsuste kergliiklusteedega.

Jätkame teede aluse maa munitsipaliseerimist eelisjärjekorras teede osas, kus on kavas teha suuremas mahus ehitus- või rekonstrueerimistööid.

Teede hoolduse osas on uuel hooldeperioodil kavas rakendada täiendavaid kvaliteedinõudeid (tekitada juurde piirkondi, hankida lisatehnikat ning arendada uusi teenuseid), anda elanikele põhjalikumalt teehoiualast infot ja hooldesõidukite asukohti.

Foto 3. Haabneeme alevik.

Täpsema ülevaate valla teede arendamisest aastatel 2018-2028 annab Viimsi valla teedevõrgu arengukava (TEAK)¹⁴.

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- teede tehniliste projekteerimistingimuste koostamist;
- teede-ehituse alast konsultatsiooni;
- teeregistri väljavõtteid.

Olulisemad tegevused teedevõrgu korraldamisel on:

- TEAK tegevuskava elluviimine ja uuendamine vastavalt täpsustunud eelarvelistele vahenditele ning valla perspektiivsetele suurehitustele;
- täiendavate võimaluste leidmine tulevikus suureneva liiklustiheduse sujuvaks juhtimiseks ja teenindamiseks;
- vallasisese teedevõrgu pidev arendamine ja aastaringse teehoolde kvaliteedi tõstmine, sh kvartalisestest teede tolmuvabaks muutmise jätkamine ja rekonstrueerimine;
- valla teede ja tänavate liikuvusmugavuse auditi teostamine, tuvastamaks inimeste liikumise kitsaskohad (sh liikumine lapsevankriga, ratastooliga jms);
- vallaülese tervikliku asumeid ühendava kergliiklusteede võrgustiku väljaarendamine;
- teede investeerimisvajaduse hindamise jätkamine, teede omandisuhte korrastamine (sh Naissaare teede võrgustiku korrastamine);
- maa munitsipaliseerimine vallale avalike ülesannete täitmiseks;
- Haabneeme alevikku läbiva Randvere tee vastava lõigu taotlemine valla omandisse, vahendite tagamine tee ümberehitamiseks valla peatänavaks;
- valla põhiteede rekonstrueerimise jätkamine vastavalt TEAK uuendatud teede rekonstrueerimiskavale;
- Sõpruse tee ja Ravi tee läbimurde rajamine;
- Tammneeme tee laiendamine ühistranspordi liikumisvõimaluste parandamiseks ja kergliiklustee ehitamine kuni külaplatsini;
- uute teelõikude kavandamise ja rajamise jätkamine (sh Riiasöödi tee puuduolev läbimurre, Lubja tee pikendus jms);
- kergliiklusteede võrgu laiendamine.

Tegevused	Tulemus
Tolmuvabade katetega teede ehitus valla mandriosas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ igal aastal ehitatakse vähemalt 5 km tolmuvabade katetega teid (2024) (algfase 2019: 5,8 km); ▪ valla omandis olevad teed on: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 92% tolmuvabad (2020) ▪ 96% tolmuvabad (2021) ▪ 100% tolmuvabad (2022) (algfase 2019: 88%)
Kergliiklusteede võrgu laiendamine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Muuga tee jalgratta- ja jalgteede ühendatud Maardu linna kergteede võrguga (2021)

Tabel 9. Teedevõrgu tegevused ja oodatavad tulemused.

¹⁴ Arengukava on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/public/Viimsi_TEAk.pdf

TRANSPORT JA LIIKUVUS-KORRALDUS

Transpordi ja liikuvuskorralduse ülesandeks on inimeste liikumisvõimaluste parandamine ning valla transpordisüsteemi tõhusa toimimise ja pideva arengu tagamine.

Foto 4. Validaator.

Väga olulisel kohal on kiire ja sujuva liikluskorralduse arendamine Viimsi valla siseselt, aga ka teiste naaberomavalitsuste (eeskätt Tallinna) suunal. Selleks uurime täiendavaid võimalusi vallast väljaviivate peamiste teede läbilaske parandamiseks, sh alternatiivsete ühistranspordi liikide kasutuselevõtuks (nt Tallinna ja Viimsi vahelise trammiliini rajamine, elektribusside kasutuselevõtt vms).

Ühistranspordi arendamisel on järgnevate aastate väljakutseks senisest kõrgema kvaliteediga teenuse pakkumine. Plaanime tuua valla teedele madalapõhjalised bussid, mis on varustatud turvavöödega, tõukerataste ja lapsevankrite paigutusvõimalustega ning mis pakuvad senisest paremat ligipääsetavust, tõstavad ohutust, sõidumugavust ja aitavad viia valla transporditeenuse osutamise linnaliini transporditeenusega sarnasele tasemele.

Lisaks jätkame sõidugraafikute ja -liinivõrgu kohandamist (sh liinide pikendamist ja peatuste lisamist) elanike vajadustega. Käivitame Pargi ja Reisi süsteemi Lubja-Randvere ringtee juurde rajatud parklas.

Bussipaviljonide uuendamise käigus asendame tänased paviljonid järk-järgult uutega, mis on valgustatud, varustatud reaalarja infotabloodega ning kujundatud vallale omase visuaali ja stilistikaga. Rajame suuremate ja olulisemate bussipeatuste juurde turvalised jalgrataste hoiukohad.

Liikluskeskkond peab olema kujundatud selliselt, et selles ei hukkuks ega saaks raskelt vigastada ükski liikleja isegi juhul, kui ta liigeldes eksib.

Liiklusohutuse tõstmiseks võtame taristu rajamisel ja rekonstrueerimisel kasutusele liiklusohutust suurendavaid lahendusi, sh rakendame liikluskorralduses intelligentseid transpordisüsteeme.

Parkimiskorralduse osas on oluline Haabneeme alevikus kortermajade ja kaubandusasutuste ning suvisel ajal rannapiirkonnas tagada toimiv parkimiskorraldus. Tiheasustusosalal parkimisprobleemide lahendamiseks viime läbi uuringu parkimisprobleemide kaardistamiseks ning parkimisvõimaluste laiendamiseks, sh võimalike tasuliste parkimisalade loomiseks.

Täpsema ülevaate valla transpordi ja liikuvuskorralduse arendamisest aastatel 2019-2029 annab Viimsi valla transpordi ja liikuvuskorralduse arengukava (TRAK)¹⁵.

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- sõidusoodustuste vormistamist õpetajatele ja piiratud töövõimega isikutele;
- koolibussi teenust Viimsi keskusest ja Tammneemest Tallinna kesklinna;
- eriveolubade ja piirangulasse sisenemise lubade väljastamist;
- taksoveolubade, teenindajakaartide ja sõidukikaartide väljastamist.

Olulisemad tegevused transpordi ja liikuvuse korraldamisel on:

- TRAK tegevuskava elluviimine;
- säästva liikumiskeskonna arendamine ja sujuva ning ohutu transpordivõrgustiku tagamine;

¹⁵ Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia 2020-2024 vastuvõtmisel ei olnud nimetatud arengukava veel kinnitatud.

- valla mandriosa ja kõikide pühasustusega saarte vahelise aastaringse liikumisvõimaluse kindlustamine, võimaluse leidmine uue laeva toomiseks Kelnase-Leppneeme liinile;
- pidev panustamine liikluskultuuri tõstmisesse, liiklusohutuse (sh meresõiduohutuse) tagamisse ja liikumise turvalisemaks muutmisesse, nt vastavate liiklusohutuse kampaaniate korraldamine, ühistranspordi taskute rajamine, ülekäiguradade märgistuse parandamine, bussiootepaviljonide valgustamine jms;
- intelligentsete liiklusjuhtimise süsteemide kasutuselevõtu võimaluste uurimine;
- ühistransporditeenuse kvaliteedi tõstmine ja keskkonnasäästlike ühissõidukite (nt elektri-, gaasi- ja hübriidbussid) kasutuselevõtu võimaluste ja tasuvuse uurimine;
- ühistransporditeenuse toimimise pidev seiramine, elanike (sh erivajadustega inimeste) liikumisvajadustest lähtuva vallasisesse liikuvuskorralduse loomine (nt keskuse ja külade vaheliste ühenduste piisavus ja sagedus, sõiduskeem ehk kooliring keskuse ja sealt väljaspool asuvate koolide vahel), naaberomavalitsustega ühenduse pidamise parendamine (sh Pargi ja Reisi süsteem, koolibuss jms);
- koostöös Tallinnaga võimaluste leidmine liikluskorralduse parandamiseks Tallinna suunal (sh Tallinna ja Viimsi vahelise trammiliini tasuvus ja teostatavus);
- olemasolevate liikumisvõrgustike efektiivsem kasutamine ja uute arendamine (nt jalgsi+ühistransport, ratas+ühistransport, auto+ühistransport).

Tegevus	Tulemus
Madalapõhjaliste ühistranspordisõidukite kasutuselevõtt	valla liine teenindavad 75% ulatuses madalapõhjalised bussid (2021)
Bussipeatuste võrgu tihendamine	81% valla elanike kodud ei ole bussipeatusest kaugemal kui 600 m (2024) (algfase 2019: 78,5%)
Valla siseliinide arvu suurendamine	siseliinide arv 13 (2024) (algfase 2019: 11)
Ühistranspordi sõitjate arvu suurendamine valla siseliinidel	380 000.a sõitu (2025) (algfase 2019: 276 000)
Pargi ja Reisi süsteemi käivitamine	Pargi ja Reisi süsteem on käivitatud (2024)

Tabel 10. Transpordi ja liikuvuskorralduse tegevused ja oodatavad tulemused.

TÄNAVAVALGUSTUS

Tänavavalgustuse valdkonna arendamise tulemusel tekib valla tänavavalgustussüsteemide ja -valdkonna terviklik käsitlus - põhimõtted, keskkonda sobivad nutikad ja säästlikud lahendused ning perspektiivne teevalgustuse alane tegevuskava.

Näeme valla tänavavalgustuse tasakaalustatud arengus ette kõikide aspektide rakendamist, mis loovad ja tagavad terviklike tänavavalgustussüsteemide käsitlust. Eesmärk on need moderniseerida, töötada välja keskkonda sobivad nutikad ja säästlikud lahendused ning määratleda perspektiivne teevalgustuse alane tegevus laiendades võrgustikku ning püüdes vältida valgusreostust.

Arvestame sellega, et valla elanikkonna kasv, uute elamupiirkondade ja teede rajamine ning olemasoleva tänavavalgustuse taristu parendamine toob endaga kaasa tänavavalgustite arvu kasvu, millega kaasneb mh ka energiatarbimise suurenemine.

Soovime suurenevat energiatarbimist ohjata kaasaegse tehnoloogia kasutuselevõtuga ja säästlike ning mitte üledimensioonitud valgustuslahenduste projekteerimise ja ehitamisega.

Samaaegselt uue või täiendava valgustuse rajamisega rekonstrueerime olemasolevat tänavavalgustuse taristut sellises mahus, et rekonstrueerimisest saavutatav elektrienergia kokkuhoid kompenseeriks lisanduvate valgustite energiatarbimise.

Täpsema ülevaate valla tänavavalgustuse arendamisest aastatel 2019-2029 annab Viimsi valla tänavavalgustuse arengukava (TVAK)¹⁶.

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- arendajatele teevalgustuse tehniliste tingimuste koostamist;
- arendajate nõustamist projektide koostamisel ja tehniliste lahenduse väljatöötamisel.

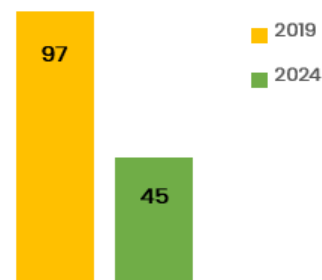
Olulisemad tegevused tänavavalgustuse korraldamisel on:

- TVAK tegevuskava elluviimine;
- Haabneeme tänavavalgustuse taristu rekonstrueerimise (LED I projekt) lõpetamine, tänavavalgustuse taristu rekonstrueerimise jätkamine vallaüleselt, sh külates (LED II projekt e. Viimsi valla LED-valgustamine);
- täiendavate võimaluste uurimine ja kasutuselevõtt valgusreostuse vähendamiseks ja energia säästmiseks (nt andurite või juhtimissüsteemi poolt juhitud valgustid);
- kaasaegse juhtimistarkvara juurutamine;
- valgustamata tänavate valgustamine ja mittenõuetekohase valgustusega tänavate valgustuse parendamine;
- valgustuse rajamise ühildamine teede rajamise ja rekonstrueerimisega teede rajamise mahus;
- valgustite asendamine LED valgustusega tagamaks energiatarbimise vähenemist.

Tegevus	Tulemus
LED valgustite osakaalu suurendamine tänavavalgustuses	72% tänavavalgustusest on LED (2025) (algase 2019: 24%)
Valgustamata tänavate arvu vähendamine	valgustamata tänavate arv 30, muutus 50% (2025) (algase 2019: 97)

Tabel 11. Tänavavalgustuse tegevused ja oodatavad tulemused.

VALGUSTAMATA TÄNAVATE ARV

Joonis 9. Viimsi tänavate valgustamise prognoos aastaks 2024

¹⁶ Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia 2020-2024 vastuvõtmisel ei olnud nimetatud arengukava veel kinnitatud.

SADEMEVESI

Sademevee valdkonna arendamine lähtub jätkusuutliku arengu põhimõtetest, kus olulisel kohal on sademetest tuleneva kahju minimeerimine elanikele ja nende varale ning loodushoid.

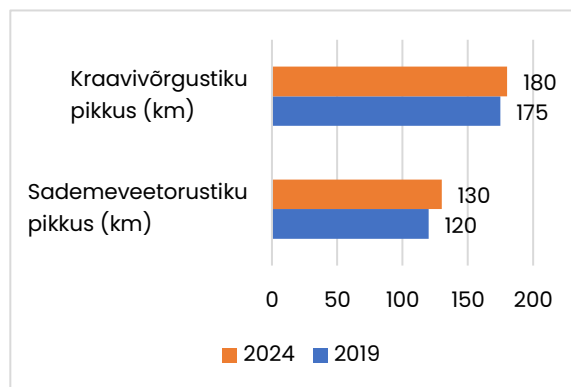
Jälgime, et uusehituste rajamisel oleks tagatud uute kuivendussüsteemide ehitus ja olemasolevate rekonstrueerimisel ei kahjustataks kuivendussüsteeme nende kinni ajamisega või ümberehitamisega, mille tulemusel võivad tekkida üleujutused.

Juurutame ja rakendame sademevee säästlikke lahendusi.

Arendame valla sademeveesüsteemide võrgustikku, et parandada sademevee ärajuhtimise teenuse kvaliteeti. Alustame ka merre suubuvate väljalaskude kindlustamist ja asume loastama ning seirama kõiki poolsaare merrelaske. Vajadusel likvideerime koostööpartnerite abil erinevaid sademeveeprobleeme ja -avariisid.

Sademevee valdkonna arengu elluviimiseks kaasame täiendava võimalusena Euroopa Liidu toetusfondide rahastust.

Täpsema ülevaate sademevee valdkonna arendamisest aastatel 2016-2027 annab Viimsi valla sademevee arengukava (SVAK)¹⁷.

Joonis 10. Valla kraavivõrgustiku ja sademeveetorustiku pikkuste prognoos

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- sademevee projektide tehniliste tingimuste koostamist;
- sademevee probleemide ja avariide lahendamist;
- sademevee alast konsultatsiooni ja teavitustööd.

Olulisemad tegevused sademevee valdkonnas on:

- SVAK tegevuskava uuendamine ja elluviimise jätkamine;
- sademevee juhtimissüsteemi juurutamine, sademevee andmekogu loomine;
- olemasolevate sademevee süsteemide kaardistamine ja mõõdistamine, korraldada nende üle järjepidevat seiret ja järelevalvet ning viia läbi regulaarselt hooldus- ja korrastustööd;
- sademevee kollektorite renoveerimise jätkamine liigvee ärajuhtimiseks;
- sademeveest tulenevate avariide arvu vähendamine;
- sademevee merrelaskude loastamine;
- erakinnistutel asuvatele võtmetähtsusega sademeveesüsteemidele servituutide seadmine;
- sademevee säästlike lahenduste rajamise nõude kohustuslikuks tegemine suurtes arenduspiirkondades (nt Pringi metsaala).

Tegevus	Tulemus
Sademevee juhtimissüsteemi rajamine	juhtimissüsteem on rajatud ning kalibreeritud (2023)

Tabel 12. Sademevee tegevused ja oodatavad tulemused.

¹⁷ Arengukava on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/public/Viimsi_valla_sademevee_arengukava_2016-2027.pdf

VESI JA KANALISATSIOON

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni valdkonna eesmärk on tagada Viimsi valla elanikele kvaliteetne vee- ja kanalisatsiooni teenus.

Tagame puhta joogivee ja kvaliteetse ühiskanalisatsiooni teenuse arenevale Viimsi vallale. Jätkame olemasoleva ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemi hooldamist ning laiendamist valla kasvuvajadustest lähtuvalt. Lahendame reovee käitlemise küsimused Viimsi valla saartel. Likvideerime ebaseaduslikud

kanalisatsiooni sademevee ühendused ning rekonstrueerime vanu kanalisatsioonitorusid, et vähendada reoveepuhastite koormust.

Valla elanike arvu kasv toob kaasa ka vee tarbimiskoguse kasvu, mistõttu on tähtis leida lahendused pakutava vee hulga suurendamiseks ja joogivee vajaliku koguse tagamiseks Viimsi piirkonnas.

Täpsema ülevaate valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni valdkonna arendamisest aastatel 2019-2030 annab Viimsi valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava¹⁸.

Olulisemad teenused on:

- väljastame liitumistingimusi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga;
- likvideerime ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni avariisid;
- väljastame pargimisautodele reovee äraveolube;
- väljastame reovee kohtkäitlusalube.

Olulisemad tegevused ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni valdkonnas on:

- valdkonna arendamine vastavalt valdkondlikule arengukavale;
- joogivee vajaliku koguse tagamine iga-aastaselt kasvava veetarbimise tingimustes;
- amortiseerunud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torude rekonstrueerimine;
- uusarenduspiirkondade teenindamiseks vajalike uute ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide rajamine kuni arenduspiirkonna krundini (valla poolt tagatakse liitumise võimalus);
- kanalisatsioonist ebaseaduslike sademeveeühenduste sulgemine, ühiskanalisatsiooni jõudva sademevee hulga vähendamine;
- põhjavee kasutamise korrastamine saartel;
- vee- ja kanalisatsioonisüsteemi vastavusse viimine valla asustuse arengu ning kaasaegsete tarbimise ja loodushoiu nõuetega.

Tegevus	Tulemus
Elanike päevane vee ühiktarbimine ei suurene	elanike vee ühiktarbimine ei ole suurenenud (110 l/d) (2024)

Tabel 13. Vee ja kanalisatsiooni tegevused ja oodatavad tulemused.

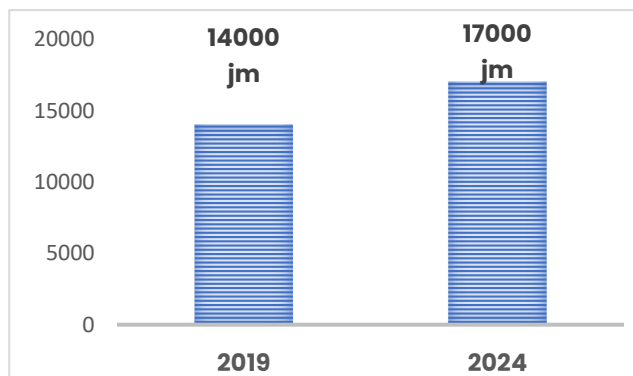
¹⁸ Arengukava on kättesaadav: <https://www.rigiteataja.ee/aktiilisa/4180/9201/9003/Lisa.pdf#>

SOOJAMAJANDUS JA ENERGEETIKA

Soojamajanduse valdkonna arendamise aluseks on jätkusuutliku arengu ja rohemajanduse põhimõtted - soojusmajanduse efektiivne planeerimine, määratletud tegevussuundade elluviimine ning energia- ja kütusevarustuse süsteemide osas kohaliku kogukonna jätkusuutliku mõtteviisi kujundamine.

Viimsi valla kaks suuremat kaugküttega lahendatud võrgupiirkonda – Haabneeme alevik ja Viimsi alevik – on varustatud hästitoimivate kaugküttesüsteemidega. Säilitame, rekonstrueerime ja arendame olemasolevaid kaugküttesüsteeme, kuna see on nii majanduslikel, keskkonnakaitselistel kui sotsiaalsetel põhjustel ainuvõimalik lahendus. Nii kaugküttevõrgud kui katlamajad kuuluvad AS-ile Adven Eesti.

Hajaasustusaladel on lokaalne küte paratamatu. Kasvatame keskkonnateadlikkust, et üha enam koduomanikke kasutaks taastuvenergiat, samuti kombineeritud küttelehendusi. Seda suunda peaksid toetama nii riik kui kohalik omavalitsus.

Joonis 11. Viimsi kaugküttevõrgu prognoositav pikkus jooksvates meetrites 2024. aastaks

Täpsema ülevaate soojusmajanduse valdkonna arendamisest aastatel 2016-2026 annab Viimsi valla soojusmajanduse arengukava (SMAK)¹⁹.

Viimsi vald jaguneb kahe elektrienergia võrgupiirkonna vahel: Imatra Elekter AS, kelle võrgupiirkond katab suuremat osa vallast ning Eesti Energia AS, kes teenindab Prangli saart, Laiaküla ja Muuga küla.

Jätkame koostöös elektrienergia võrguettevõtetega õhuliinide järkjärgulist asendamist maa-alustega. Maa-aluste liinide ehitamisel lähtume põhimõttest, et nende rajamiseks vajaminevad kaevetööd viiakse läbi samaaegselt teede vms taristu

ehitusega. Sellega tagame efektiivse ehitustegevuse ning häirime ja takistame võimalikult vähe kohalike elanike liikumist.

Olulisemad tegevused soojamajanduse ja energeetika valdkonnas on:

- Viimsi valla soojusmajanduse arengukava (SMAK) tegevuskava uuendamine ja elluviimine;
- Haabneeme ja Viimsi alevike kaugküttestorustike säilitamine, rekonstrueerimine, arendamine;
- uute tarbijate liitumiseks vajalike võrguühenduste rajamine (vastavalt liitumistele);
- energiasäästu alane tarbijate järjepidev teavitamine (teabepäevad, seminarid, õpitoad, jaotusmaterjalid jne).

Tegevus	Tulemus
Eelisolieritud torude paigaldamine	Kogu soojusvõrgu torustikust eelisolieritud torude osakaal 98% (2020) (algtaase 2019: 81%)

Tabel 14. Soojamajanduse ja energeetika tegevused ja oodatavad tulemused.

¹⁹ Arengukava on kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/aktiilisa/4161/2201/6014/Arengukava.pdf#>

MERENDUS JA SADAMAD

Merenduse valdkonnas jätkame valla väikesadamate võrgustiku arendamist, lautrikohtade korrastamist ja rannakalanduse toetamist.

Viimsi vald on rannarahva kodu. Valla ajalugu, traditsioonid ja elukeskkond on tihedalt seotud merega. Rannaäärne elu- ja külastuskeskkond on atraktiivsed ning soodustavad mereturismi ja kohaliku ettevõtluse arengut ning merenduse kultuuripärandi edasikandmist.

Valla territooriumil asub 8 sadamat²⁰, sh Eesti suurim kaubasadam Muuga Sadam, mis oma sügavuse ja kaasaegset tehnoloogiat kasutavate terminalidega on üks moodsamaid sadamaid Euroopas²¹ ning polüfunktsionaalne Miiduranna sadam, mille perspektiivplaan näeb tulevikus ette mh ka väiksemate kruisilaevade teenindamise.²²

Vallale kuulub 2 munitsipaalsadamat – Leppneeme ja Kelnase. Mõlema sadama moderniseerimiseks on kavas kaasajastada sadamate rajatise ning arendada koostöös riigiga põhjaranniku väikesadamate võrgustiku tõmbesadamateks. Vahendid selleks planeerime koostöös riigiga EL struktuurifondidest ja riigi vahenditest. Samuti on plaanis koostöös kolmanda sektoriga kaasata EL struktuurivahendeid Püüsi sadama arendamiseks.

Hoonestusõiguse lepingu alusel tegutsevad Naissaare ja Rohuneeme sadamad.

Väikelaevadele pakuvad randumisvõimalusi Rohuneeme, Kelvingi, Leppneeme, Kelnase, Mõlgi (Prangli Lõunasadam) ja Naissaare sadamad.

Valla elanikele kuuluvate väikelaevade (paadid ja purjekad) arv kasvab jõudsalt. Kui 2009. aastal kuulus viimsilastele 397 alust, siis 2019. aastal oli meie valla elanike omanduses üle kahe korra rohkem aluseid, ehk 871 mootorpaati ja jahti. Juhul kui aluste arvu kasv jätkub sarnases tempos on tõenäoline, et aastaks 2025 ületab see juba pooleteisetuhande piiri.

See loob eelsesivateks aastateks suureneva vajaduse sadamate võrgustiku arendamiseks, täiendavate lautrite rajamiseks ja olemasolevate korrastamiseks.

Foto 5. Kelnase sadam.

Sadamate arengul mängivad tähtsat rolli nende juures asuvad turismi- ja vaba aja veetmise võimalused. Heaks näiteks on siinkohal Prangli saar koos Kelnase sadamaga, mida navigatsiooniperioodil külastab ca 700 alust rohkem kui 10 erinevast riigist.

Oluline on jätkata ka Leppneeme kala- ja jahisadama

arendustaristu arengut toetavaid tegevusi – seda nii rannakalanduse, kui ka turismi seisukohalt (nt Avatud kalasadamate päeva korraldamine jms). Vald panustab rannakalandusse kaudselt ja toetavalt ning eriti tähtis on siinjuures jätkuvalt taotleda Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi vahendeid arendustegevuste elluviimiseks ning kalandustegevuste mitmekesistamiseks.

Koostöös erainvestoritega soovime pikemas perspektiivis välja arendada väikesadamate võrgustiku, kus sadamate kaugus ei ületa teineteisest 30 meremiili.

²⁰ Viimsi valla territooriumil asuvad sadamad: Muuga, Miiduranna, Pringi, Rohuneeme, Kelvingi, Leppneeme, Kelnase ja Naissaare. Allikas: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/uldinfo/valla-uldandmed>

²¹ Allikas: <https://www.ts.ee/muuga-sadam>

²² Allikas: <http://www.miidurannasadam.ee/miiduranna-sadama-perspektiiviplaanid/>

Viimsi saartel on elanikke 219²³. Neile paremate liikumisvõimaluste loomiseks pöörame suuremat tähelepanu saarte vahelise laevauhenduse parandamisele ja kvaliteedi tõstmisele. Mandri ja Prangli saare vahel on regulaarühendus reisiparvlaevaga Wrangö, kuid Naissaarele toimuvad juhuveod.

Kalanduse osas vajaks arendamist Leppneeme kalasadama taristu. Kutseliste kalurite töö tulemuslikkus sõltub ilmast, eraldatud kvootidest ja turunõudlusest. Väikesaarte püsielanikud püüavad kala kalastuskaartide alusel, kaarte väljastab vallavalitsus.

Täpsema ülevaate saarte arengust annavad saarte arengukavad²⁴.

Lisaks olemasolevatele teenustele teostame:

- huvialuste kohtade jagamist;
- sadamateenuseid.

Olulisemad tegevused merenduse valdkonnas on:

- merenduse ja sadamate arengukava koostamine ja selle edaspidine elluviimine;
- väikesadamate taristu ja võrgustiku arendamine;
- veesõidukite hoiuvõimaluste ning merelepääsu võimaluste laiendamine, lautrite (lautrikohtade) ja avalike slipiteede rajamine (sh Viimsi Vabaõhumuuseumi ajalooliste lautrikohtade taastamine);
- koostöös riigiga Naissaare sadamaala arendamine saare külastus- ja turismikeskuseks;
- Tammneeme külasadama taastamise ja Prangli Lõunasadama arendamise toetamine;
- aktiivse osalemise jätkamine LEADER Põhja-Harju Koostöökogu ja Harjumaa kalanduspiirkonna säästva arengu programmides ja tegevustes.

Tegevus	Tulemus
Merenduse valdkonna pikaajalise arengukava väljatöötamine	valdkondlik arengukava on koostatud (2023)

Tabel 15. Merenduse ja sadamate tegevused ja oodatavad tulemused.

HEAKORD JA HALJASTUS

Heakorra ja haljastuse valdkonna eesmärk on arendada meie elukeskkonda tasakaalustatult.

Me väärtustame, hoiame ja kaitseme valla eriilmelist maastikku (rannajoon, metsad, veekogud ja saared), säilitame olemasolevaid looduslikke ja ajaloolisi väärtuseid ning loome uusi. Meie avalikud haljasalad on osa rohevõrgustikust ning moodustavad ühtse terviku. Valla territooriumil on tagatud üldine heakord ja korraldatud avaliku ruumi prügimajandus.

Haljastuse valdkonnas pannakse rõhku lilleamplite, vaaside paigaldamisele ja lillepeenardega alade loomisele. Edaspidi rajatakse rohkem terviklahendusega alasid (puud, põõsad, lilled), tagamaks avaliku ruumi mitmekesisem kasutus.

Avaliku ruumi kujundamisel liigume järjest enam ühtses stiilis ja väljanägemisega ning ühisaladena paiknevate rajatiste ja arhitektuursete väikevormide suunas, mille kaudu loome Viimsi vallale omase silmapaistva elukeskkonna.

Tahame järgnevatel aastatel siduda omavahel rannaäärsed rohealad ja haljakud. Jätkame erinevas eas inimestele mõeldud spordi- ja mänguväljakute rajamist ning tekitame väljakud koerte jalutamiseks ja treenimiseks.

²³ Allikas: Viimsi Vallavalitsus, andmed seisuga 01.10.2019.

²⁴ Arengukavad on kättesaadavad: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/viimsi-saared-ja-saartevaheline-uhendus/saarte-arengukavad>

Foto 6. Viimsi valla erinevad haljakud, pargid ja platsid.

Valla territooriumil on tagatud üldine heakord ja korraldatud avaliku ruumi prügimajandus. Kaasaegseid lahendusi vajavad ka pakendi sorteerimise ja kogumise kohad ning täiendamist vajavad ka avalikud prügikastid (hooldus, remont ja uuendamine).

Heakorra valdkonda kuulub ka matmispaikade heakord ja hooldus, mida on vallas tänapäeval kasutuses kolm - Randvere, Rohuneeme ja Prangli surnuaed. Kalmistuid hooldatakse regulaarselt, niidetakse heintaimi, koristatakse prügi. Rajatise hooldatakse regulaarselt, puhastatakse ja remonditakse vastavalt vajadusele. Ajaloolised kalmistud on kasutusel ka kui pargid.

Täpsema ülevaate heakorra ja haljastuse valdkonna arendamisest aastatel 2018-2028 annab Viimsi valla heakorra ja haljastuse arengukava (HHAK)²⁵.

Lisaks olemasolevatele teenustele:

- korraldame vallale kuuluvatel kinnistutel ohtlike ja kuivanud puude hindamist ning raiet;
- vaksineerime lemmikloomi marutaudi vastu;
- eraldame taotluste alusel hauaplatse.

Olulisemad tegevused heakorra ja haljastuse valdkonnas on:

- HHAK tegevuskava elluviimine;
- haljasalade kaasaegse info- ja hooldussüsteem (GIS) loomine;
- järelevalvesüsteemi juurutamine planeeringutes ja projektides esitatud heakorra ja haljastuse nõuete täitmise tagamiseks;
- tegevuste sageduse suurendamine avaliku ruumi turvalisuse ja korrastatuse tagamiseks;
- külade lipuväljakute rajamine;
- kalmistute hooldamine (sh niitmine ja prügikoristus) ja heakorra tagamine;
- ühisalade rajamine, kus ühtse tervikuna on koondatud haljastuse, sademevee ärajuhtimise ja roheala elemendid ning tegevused erinevatele sihtgruppidele;
- uute kaasaegsete mänguväljakute ja koerte jalutamise ning treenimise väljakute rajamine, täiendavate istepinkide, pakendikonteinerite ja prügikastide paigaldamine, avaliku ruumi puhkealade (nt rannad) korrastamine;
- kogukonna senisest suurem kaasamine valdkonna arengu planeerimisel ja heakorra tagamisel;
- kallasraja läbitavuse tagamine normaalse liikumisvõimega ja tavavarustuses inimestele.

Tegevus	Tulemus
Pinkide arv avalike teede ääres	190 (2024) (algase 2019: 143)

²⁵ Arengukava on kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/aktiilisa/4211/2201/8075/Lisa.pdf#>

Kallasraja korrastamine	Vastavalt seadusele ja koostöös maaomanikega kallasraja läbitavuse tagamine (2021). Vajadusel korraldatakse purrete ja laud- vm, teede ehitus, nii et Viimsi poolsaare rannik oleks normaalse liikumisvõimega tavavarustuses inimesele läbitav.
-------------------------	---

Tabel 16. Heakorra ja haljastuse eesmärgid ja oodatavad tulemused.

4.5. SOTSIAALHOOLEKANNE

TÖSTAME SOTSIAALHOOLEKANDE TEENUSTE KVALITEETI JA TEEME NEED KÄTTESAADAVAKS KÕIGILE ABIVAJAJATELE!

Viimsi sotsiaalhoolekande eesmärk on luua kõigile elanikele eeldused inimväärseks eluks ja aktiivseks ühiskonnaelus osalemiseks.

Peame oluliseks, et igale viimsilasele oleksid kättesaadavad tema vajadusest lähtuvad kvaliteetsed sotsiaal- ja tervishoiuteenused. Selle täitmiseks teeme koostööd naaberomavalitsustega osutades sihtrühmadele ennetavaid ja vajaduspõhiseid tõhusaid

hoolekande- ja sotsiaalteenuseid ning makstes vajaduspõhiseid toetusi.

Oleme valla hoolekande korraldamisel võtnud aluseks järgmised põhimõtted:

- sotsiaalteenuste kättesaadavus peab olema tagatud võimalikult kompaktselt ja kodule lähedalt;
- sotsiaalteenuste pakkumine peab olema jätkusuutlik ning nende osutamine vajaduspõhine;
- sotsiaalteenuste kohta käiv info peab olema kõikidele sihtgruppidele kergesti kättesaadav.

Lähtume sellest, et teenuste ja toetuste süsteem oleks suunatud elanike iseseisva toimetuleku, töövõime ja sotsiaalse sidususe tagamisele tervislikus ning turvalises keskkonnas. Teenuste kättesaadavuse parandamiseks oleme lisaks valla eelarvelistele vahenditele kasutanud võimalust taotleda täiendavaid rahalisi vahendeid Euroopa Sotsiaalfondist ja Euroopa Regionaalarengufondist.

Eesmärk on 2020. aastal koostada käesolevale valla arengukavale toetuv valdkondlik arengukava, milles käsitleme sisuspetsiifilisemalt Viimsi valla hoolekande terviksüsteemi, kus arvestame teenuste tarbijate arvu kasvuga. Valdkondlik arengukava loob selgemad ning optimaalsemad teenuste osutamise protsessid, disainides sihtgruppide vajadustele paremini vastavad (ja kättesaadavamad) teenused koos teenusekirjeldustega.

Sotsiaalhoolekande olulisemad tegevussuunad on:

- vajaduspõhiste sotsiaalteenuste arendamine ning neid pakkuvate keskuste ja/või võrgustike loomine ja arendamine;
- sotsiaalhoolekande teenuste terviksüsteemi ülevaatus ja uuendamine, lähtudes isikupõhistest abivajadustest;
- erivajadustega inimestele (sh lapsed) teenusekeskuse arendus koostöös haridusasutustega;
- sotsiaalprobleemide ennetamine;
- tervishoiuvaldkonna arengu toetamine ja tervist väärtustava eluhoiaku kujundamine;
- kaasamise hea tava rakendamine hoolekandeteenuste planeerimisel ja korraldamisel;
- kodanikualgatuse soodustamine, erinevate sektorite potentsiaali rakendamine probleemide lahendamisel.

Tegevus	Tulemus
Klientide rahulolu sotsiaalvaldkonna teenustega	sotsiaalteenuste kasutajate rahulolu seiratakse tagasiside küsimustiku abil iga-aastaselt teenuspõhiselt (2021)
Interaktiivse kaasamiskeskonna rakendamine ja arendamine (iseteenindus kodulehel, kogukondliku digiplatvormi prototüübi loomine)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kogukondlik digiplatvormi Hopsti loodud (2020) ▪ kõik valdkondlikud teenused on taotlemiseks kättesaadavad e-teenustena (2024)
Koostööpartnerite ja vabatahtlike jõustamiseks tegevuskava väljatöötamine	<p>läbi viidud grupiarutelud sihtrühma esindajate ja vabatahtlike koondavate organisatsioonidega (2020)</p> <p>tegevuskava on kinnitatud ja rakendatakse (2021)</p>
Valdkondlike teenuste terviksüsteemi väljatöötamine, sh teenuste pakkumise mudeli loomine, uute teenuste disain jne	teenuste terviksüsteem on väljatöötatud ja rakendatakse (2023)

Tabel 17. Sotsiaalvaldkonna tegevused ja oodatavad tulemused.

LASTEKAITSE

Lastekaitse valdkonna ülesandeks on tagada vallas elavate laste turvatunne ja heaolu.

Korraldame valla territooriumil laste kaitset, osutame abi ning tagame lastele ja peredele vajalike teenuste kättesaadavuse.

Lisaks olemasolevatele teenustele:

- pakume noortele võimalust osaleda SPIN-programmis;
- pakume lastekaitse spetsialistidele võimalust osaleda Noortegarantii projektis;
- pakume vanemlust toetavaid koolitusi vallaelanikele (ühiselt koostööpartneritega);
- pakume erinevaid koolitusi abivajavatele lastele.

Olulisemad tegevused lastekaitse valdkonnas on:

- lastele vallas teenuseid pakkuvate spetsialistide optimaalse arvu tagamine ja nende pädevuse tõstmine;
- sobivate sekkumismeetmete leidmine ja rakendamine alaealiste õigusrikkujate varajaseks abistamiseks;
- koostöö tõhustamine haridusametustega lapse (hariduslike) erivajaduste varajaseks märkamiseks.

Tegevus	Tulemus
Abivajava lapse võimalikult varane märkamine (võrgustiku koostöö, teavitamine, koolitused jms)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vajadused välja selgitatud, laste ja perede heaolu profiil koostatud (2020) ▪ regulaarsed koostöö-võrgustiku kohtumised läbi viidud, ettevalmistus-arutelud ennetus-strateegia koostamiseks (2021) ▪ ühised tegevusjuhised välja töötatud, ennetus-strateegia valmis (2022) ▪ ennetustegevustega tegeletakse regulaarselt (2024);

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kogukonna teadlikkus abivajavast lapsest teavitamise kohustusest on paranenud (2025)
<p>Vanemlust toetavate tegevuste pakkumise suurendamine (koolitused, infomaterjalid jms)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ läbi viidud vanemlusprogramm „Imelised aastad“, taotlus esitatud 2021.a elluviimiseks, SPIN programm läbi viidud (2020) ▪ Noortegarantii läbi viidud (2021) ▪ vanemlust toetavate tegevuste maht/hulk on kasvanud (2024) ▪ enimlevinud probleemkohad on tuvastatud ning pakutakse toetavaid tegevusi (2024)

Tabel 18. Lastekaitse tegevused ja oodatavad tulemused.

PUUETEGA INIMESTE HOOLEKANNE

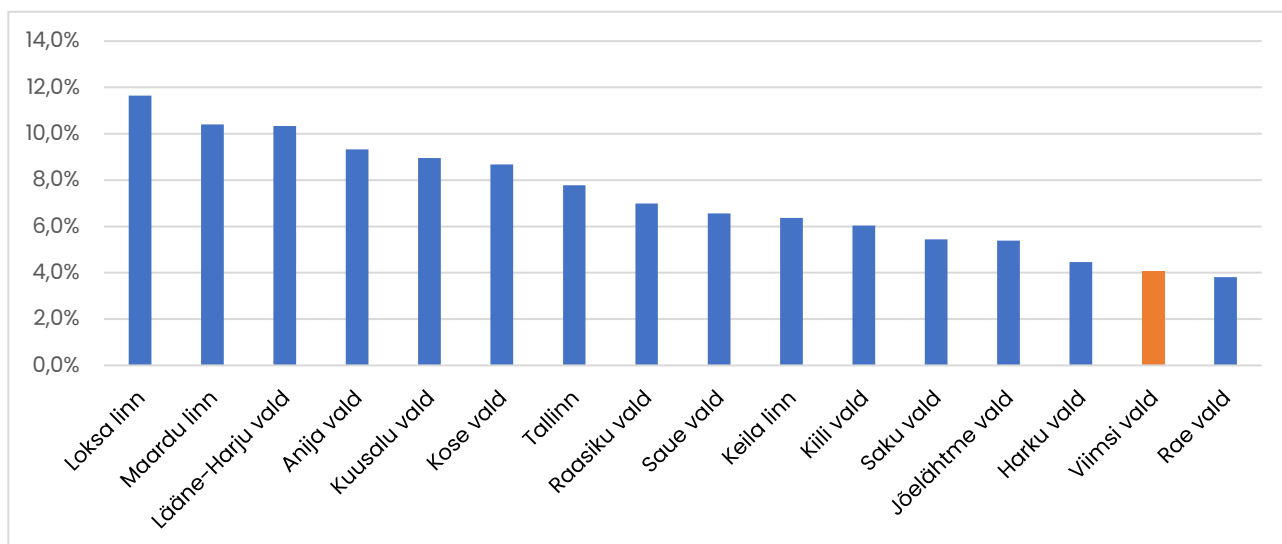
Puuetega inimeste hoolekande ülesandeks on toetada puuetega inimeste iseseisvat toimetulekut ning vähendada nende hoolduskoormust.

Seame fookusesse toetavate teenuste kättesaadavuse parandamise puuetega inimeste elukoha läheduses, kaasame neid aktiivsemalt ajaviitmise võimalustest osa võtma ning parandame ligipääsetavust valla territooriumil nende liikumisvõimaluste parandamiseks.

Tähelepanu vajab ka puuetega inimeste hooldajate ja lähedastega tegelemine. Plaanime leida täiendavaid võimalusi nende tööhõives osalemiseks.

28.02.2019 seisuga elas Viimsis kokku 760 puuetega inimest - neist lapsi 149, tööealiseid 289 ja vanaduspensionil 322.

Statistiliselt moodustavad puuetega inimesed Viimsi valla rahvastikust ca 3,6% (joonis 12). Võrdluses Harjumaaga, kus kokku elab 43 662 puudega inimest, moodustab Viimsi vald ca 2%.

Joonis 12. Puuetega inimeste osakaal Harjumaaga omavalitsuste rahvastikust (28.02.2019)

Allikas: Sotsiaalkindlustusamet.

Lisaks olemasolevatele teenustele viime ellu järgmiseid tegevusi:

- tööturul võrdväärset osalemist toetav intervallhoiuteenus Viimsis;
- mäluhäiretega inimeste päevahoiuteenus osutamise testimine Viimsis;
- puuetega inimeste füüsilise eluaseme kohandamine.

Olulisemad tegevused puuetega inimeste hoolekandes on:

- avalike teenuste delegeerimine mittetulundusühingutele (nt valdkondlikule katuseorganisatsioonile);

- mõistlikul hulgal teenuseosutajate tagamine avalike teenuste pakkumiseks valla territooriumil;
- sotsiaalse ettevõtluse osakaalu ja toetatud töökohtade arvu suurendamine koostöös vallas tegutsevate ettevõtjatega;
- tugisiku rolli ja töö propageerimine, praktikavõimaluste loomine erivajadustega inimeste abistamisel;
- koostöö tõhustamine sotsiaal- ja haridusvaldkondade vahel (paremate) sidusteenuste osutamiseks.

Tegevus	Tulemus
Erivajadustega isikute vajaduste märkamine (võrgustiku koostöö, teavitamine, koolitused jms) ja neile vajalike teenuste võimaldamine vallas või lähiümbruses.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ omaste-hooldajatele loodud tugisüsteem hooldus-koormuse vähendamiseks, läbi viidud uuring erivajadustega inimeste vajaduste kaardistamiseks (2021) ▪ valminud tugikeskus erivajadustega inimestele (2022) ▪ teenused ja kliendi-teenused on vajaduspõhiselt disainitud (2023) ▪ pidevalt tehtav probleemide kaardistamine ja nendele vastavate lahenduste väljatöötamine (2024) ▪ enimlevinud probleemkohad on tuvastatud ning pakutakse toetavaid tegevusi (2024) ▪ selgitatakse välja Viimsi elanike vajadus teenuskohtade järele ja kaardistatakse naaberomavalitsuste huvi koostöövõimaluste osas ning leitakse sobiv asukoht (2021) ▪ koostöös riigi või/ja erasektoriga või ka naaberomavalitsustega rajatakse Viimsi valda või naaberomavalitsusse ööpäevaringset erihoolekandeteenust ja toetatud elamise teenust pakkuv hoolekandeesutus (2024)

Tabel 19. Puuetega inimeste hoolekande tegevused ja oodatavad tulemused.

EAKATE HOOLEKANNE

Eakate hoolekande ülesandeks on luua tingimused, mis tagavad eakatele võimalikult pikaajase täisväärtusliku elukorralduse oma kodus.

See tähendab, et peame arendama sobivaid avahooldusteenuseid, mis parandavad eakate tervist ja heaolu ning toetavad nende toimetulekut kodus ja kogukonnas.

Keskendume teenuste pakkumisele, mis toetavad eakate inimeste perekondi ja soodustavad eaka toimetulekuvõimet, et pikendada tema iseseisvat kodus hakkamasaamist ja lükata edasi vajadust hooldekodusse minekuks. Elamiseks kõige paremat keskkonda pakub inimesele ikkagi tema enda kodu.

Viimsi vallas elas 2020. aasta IV kvartali seisuga 3079 eakat inimest (sündinud 1956 või varem). See teeb eakate osakaaluks 14,5% valla elanikkonnast. 2018. aasta vastav näitaja oli Tallinnas 18,4% ja Eestis tervikuna 19,5%. Arvestades Eesti rahvastikutrende, jätkub 65+ vanuserühma suurenemine teiste vanuserühmade arvelt, mis näitab, et Eesti rahvastiku vananemine jätkub.

See suurendab lähiaastatel nõudlust üldhooldusteenuse järele veelgi. Eriti suur on nõudlus dementsussündroomiga inimeste hooldekodukohtadele. Samuti tekitab raskusi dementsussündroomiga eakatele sobiva koha leidmine päevahoiuteenuse puhul, sest teenus on keerukas, vajab osutamiseks sobivaid ruume ning vajaliku väljaõppega hooldajaid on vähe.

Ka eakate hooldajatele ja lähedastele on vaja luua võimalused aktiivses tööelus osalemiseks. Soovime teha hoolduskoormust leevendavad tugiteenused (hooldekodu-, kodu-, isikliku abistaja teenus,

tugiisikuteenus jms) kättesaadavaks kogu valla territooriumil. Erinevatele hooldusvajadustele vastavaid teenuseid peab olema piisavalt, nende arendamisel tuleb kasutada innovaatilisi lahendusi ning inimestel peab tekkima võimalus valida erinevate teenuseosutajate vahel.

Seepärast selgitame võimalusel välja vanemaealiste inimeste vajadused ja kaasame neid nende heaolu tagavate otsuste tegemisse.

Lisaks olemasolevatele teenustele:

- õpetame ja juhendame tegevusjuhendajaid ja hooldajaid dementsussündroomiga patsientidega toime tulemiseks;
- korraldame kogukonnale suunatud teadlikkuse tõstmise tegevusi (nt “Märka eakat abivajajat”) eakatele aktiivse vanaduspõlve veetmise võimaluste loomiseks.

Olulisemad tegevused eakate hoolekandes on:

- eakatele mitmekülgsete rekreatsioonitingimuste loomine;
- (uute) võimaluste loomine toimekatele eakatele endi aktiivsena hoidmiseks;
- suurem tähelepanu pööramine eakate liikumiskäigustest tingitud probleemide lahendamiseks (sh ligipääsetavuse parandamine, sobivate ühistranspordivahendite kasutamine, vastavate teenuste ja toetuste pakkumine);
- koostöö ja infovahetuse tõhustamine sihtgruppide esindusorganisatsioonide ja perearstide vahel, perearsti ja terviseuuringute teenuste pakkumine samas asukohas;
- kogukonnas aktiivselt kaasalöövate eakate märkamine ja tunnustamine!

Tegevus	Tulemus
Eelduste loomine valla elanike võimalikult pikaks tööalaseks aktiivsuseks ja toimetulekuriskide maandamiseks	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haabneeme Päevakeskus ja selle teenused laienenud (2020) ▪ Randvere Päevakeskus ja selle teenused laienenud; koduteenuste mahtu ja liike suurendatud; Prangli saarel koduteenus käivitatud; välja töötatud eakate hoolduskoormust ennetavad teenused (2021) ▪ Hoolekandeteenuseid koordineeriva hallatava asutuse Viimsi Hoolekandekeskus loomine ja käivitamine (2021) ▪ pidevalt tehtav probleemide kaardistamine ja nendele vastatavate lahenduste väljatöötamine (2024) ▪ vallaelanike teadlikkus toimetulekut toetavatest meetmetest on tõusnud (2024)

Tabel 20. Eakate hoolekande tegevus ja oodatavad tulemused.

TOIMETULEKURASKUSTES INIMESTE HOOLEKANNE

Toimetulekuraskustes inimeste hoolekande ülesandeks on hoolekandelise abi osutamine, et ennetada isikute sotsiaalset tõrjutust ja soodustada iseseisvat toimetulekut.

Töötukassa andmetel elas Viimsi vallas 2020. aasta IV kvartali seisuga 780 töötut inimest, ehk 3,7% vallas elavatest inimestest.

Jätkame toimetulekuraskustes inimestele abi osutamist riikliku toimetulekutoetuse ning valla eelarvest moodustatud täiendavate vajaduspõhiste toetuste maksimisega.

Olulisemad tegevused toimetulekuraskustes inimeste hoolekandes on:

- töötutele täiendavate aktiveerimisvõimaluste leidmine ja pakkumine;
- riskigruppidele ennetusmeetmete pakkumine majandusliku toimetulematuse vältimiseks.

Tegevus	Tulemus
Töötuid aktiveerivate programmide väljatöötamine ja käivitamine	Töötute aktiveerimiseks on sõlmitud koostöökokkulepped tööhõiveprogrammide esindajatega ja programmid on piirkonnas käivitatud (2022)

Tabel 21. Toimetulekuraskuses inimeste hoolekande tegevused ja oodatavad tulemused.

TERVISHOID

Esmatasandi tervishoiuteenuste oluliseks osaks on peale inimese terviseprobleemide lahendamise ka tervise edendamine ja haiguste ennetamine, abi koordineerimine ning erinevate teenuste seostamine.

Valla elanike rahulolu tänaste raviteenustega ja nende kättesaadavusega on pigem madal. Suurimaks murekohaks peetakse perearstiteenuse piiratust – Viimsis ei ole piisavalt perearste, uusi perearste juurde ei tule ja olemasolevate juurde on ootejärjekorrad pikad.

Oleme eelseisvateks aastateks kavandanud mitmed tegevused, millega parandada tervishoiuteenuste üldist kvaliteeti ja kättesaadavust valla territooriumil.

Soovime alustada Prangli saarel elanikele ja saare külastajatele professionaalse meditsiiniteenuse osutamist, et parandada saare inimeste heaolu, luua võimalus saarel arstiabi saamiseks ning tõsta üldist saareelu kvaliteeti. Teenust on plaanis osutada koostöös Põhja-Eesti Regionaalhaigla ning Haigekassaga.

Tervishoiuvaldkonna suurimaks uuenduseks, mille tulemusel paraneb vallas oluliselt tervishoiuteenuste kättesaadavus ja nende osutamise tingimused, on Viimsisse kaasaegse tervisekeskuse rajamine. Keskus hakkab pakkuma teenuseid erinevatele sihtrühmadele ning täitma korraga mitut funktsiooni.

Tervisekeskuse juurde kuulub mh ka erivajadusega inimestele tugikeskuse loomine päevahoiuteenuse, ööpäevaringse nädalahoiteenuse ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenusega nii alaealisele kui ka täisealisele teenusekasutajale.

Erivajadustega isikute tugikeskuse loomine on vajalik olukorras, kus täna on Viimsi vallas hinnanguliselt ligi 600 inimest, kes vajavad erinevat tüüpi tugiteenuseid, mis toetavad igapäevaeluga toimetulekut ning teenuseid, mis pakuvad abivajadusega inimeste lähedastele lahendust tööhõives osalemiseks, tagades turvalise keskkonna ja kvaliteetse tugiteenuse. Teenuskeskuse baasil on võimalik tulevikus koostöös sotsiaalkindlustusameti ja riigiga planeerida ka kogukonnas elamise teenust (riiklik erihoolekandeteenus), et parandada kodulähedaste teenuskohtade kättesaadavust.

Tervisekeskuse rajamine saab võimalikuks Viimsi valla ja AS'i Fertilitas koostöös. Plaanis on eraldi ruumide rajamine perearstidele, mis loob eeldused, et Viimsi vallas sooviks vajalik arv perearste oma nimistu avada.

Plaanis on Euroopa Regionaalarengu Fondi toetuse taotlemine tervisekeskuse rajamiseks, mis eeldab ka rahalist panust AS'i Fertilitas poolt ja Viimsi valla poolt. Järgmiste aastate eesmärk on koostöökokkulepete sõlmimine, kõiki osapooli rahuldavatel tingimustel – perearsti teenust pakkuvate ettevõtete, AS'i Fertilitas ja Viimsi valla vahel. Täpne koostöömudel lepatakse kokku jooksvalt 2020 aastaks. Viimsi vald näeb ette rahalised vahendid järgmisteks aastateks, et saaks võimalikuks tervisekeskuse loomine.

Jätkame ka järgnevatel aastatel lastele tervishoiuteenuste ja HEV lastele rehabilitatsiooniteenuste osutamist valla üldhariduskoolides. Samuti jätkame kiirabi brigadi tööruumide üürikulude katmist, et valla elanikele oleks tagatud kiirabi operatiivne kohalejõudmine.

Olulisemad tegevused tervishoius on:

- kaasaegse tervisekeskuse rajamine Viimssisse;
- Prangli saarel kvaliteetse tervishoiuteenuse kättesaadavaks tegemine.

Tegevus	Tulemus
Tervisekeskuse rajamine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Karulaugu Tervisekeskus käivitatud (2020) ▪ koostöös AS-ga Fertilitas ja Viimsi perearstidega on avatud uus kaasaegne tervisekeskus (2021)
Prangli saarel paikse meditsiiniteenuse pakkumine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kiirabiteenus käivitatud Prangli saarel (2020) ▪ teenus on saarel kättesaadav (2021)

Tabel 22. Tervishoiu tegevused ja oodatavad tulemused.

4.6. KULTUUR, SPORT JA TERVISEDENDUS

KULTUURI- JA SPORDIVALDKONNA NING TERVISEDENDUSE LÄBI PAKUME VALLA ELANIKELE ISIKSUSE EMOTSIONAALSEKS JA TÄISVÄÄRTUSLIKUKS ARENGUKS MITMEKÜLGSEID LOOMINGULISI VÕIMALUSI. TOETAME TERVISLIKE ELUVIISIDE HARRASTAMIST NING RAHVASPORDI JA LIIKUMISVÕIMALUSTE KÄTTESAADAVAKS TEGEMIST.

Oleme Viimsi valla senises arengus pööranud suurt tähelepanu ajaloolise kultuuripärandi, looduskeskkonna ja aktiivsete eluviiside väärtustamisele.

Tänaseks on Viimsis välja arendatud kultuuriasutuste võrgustik, mis pakub oma tegevusega laialdast valikut erinevatest kultuurisündmustest osavõtmiseks ja nende harrastamiseks. Viimsi vallast on saanud kultuurisündmuste atraktiivne koht, mis 2019. aastal tähistas oma 100. sünnipäeva. Sünnipäevale vääriliselt olid Viimsi 100 raames tehtavad sündmused avatud kõigile huvilistele läbi terve aasta.

Viimsi on ka rannarahva eestkõneleja, nende traditsioonide hoidja ja arendaja. Olulist rolli omavad kultuurisündmused, näiteks Nargenfestivali korraldamine Naissaarel Omari küünis, mis tõstab saarte kui reisisihi tuntust. Spetsialiseerumine rannarahva kultuuritraditsioonide arendamisele on toonud vallale unikaalse positsiooni riigisisises ja rahvusvahelises mastaabis.

Olulise arendusena valmib Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM, mis koondab kaasaegse ja multifunktsionaalse koolituse muusika-, kunsti ja teadushariduse valdkondades, pakkudes samal ajal hulgaliselt võimalusi kultuuriliste sündmuste küllastamiseks ning korraldamiseks kõikidele sihtgruppidele.

Spordi valdkonnas on tänaseks välja arendatud heal tasemel spordirajatiste võrgustik, mis katab elanike tänaseid vajadusi olulisel määral. Samas seavad valla elanikkonna kiire kasv ning spordiharrastusega tegelejate suurenevad vajadused vallale ülesande näha spordi valdkonnas ette täiendavate võimaluste pakkumist kehaliseks tegevuseks. Pöörame tähelepanu nii valla keskusel asuvate sporditaristute kompleksuse suurendamisele (VIMKA, klindiasang, Karulaugu spordikeskus, Viimsi Kooli spordikeskus jt) kui keskusest väljapoole jäävate objektide arendamisele külakeskustes ja haridusasutuste lähikonnas.

Terviseedenduse valdkonnas on esimesi ülesandeid valdkondliku strateegia (sh tegevusplaani) koostamine. Soovime kujundada valla keskkonna tervislike valikute jaoks kergelt kättesaadavaks.

Kultuuri- ja spordivaldkonnas ning terviseedenduses on olulisemad tegevussuunad:

- kaasaegse taristu loomine kultuuri- ja sporditegevuste harrastamiseks;
- Viimsi valla oluliste sündmuste korraldamine ning toetamine (seda nii uute traditsioonide loomisel kui olemasolevate kinnistamisel);

- valdkonda kureerivate asutuste arendamine;
- rahvatervise tegevussuuna loomine;
- valdkonnaülese toetus- ja tunnustusmeetmete süsteemi korrastamine;
- valla ajaloo- ja kultuuripärandi kirjeldamine ning hoidmine;
- kultuuri- ja spordivaldkonna nähtavuse tõstmine, sündmuste professionaalne turundamine ning seeläbi valla maine kujundamine;
- sõpruspiirkondadega koostöö suurendamine valla turismi edendamiseks.

KULTUUR

Kultuurivaldkonnas on eelistatud tegevused, mis aitavad paremini tuua esile Viimsi valla ajaloo- ja kultuuripärandit.

Kultuuri valdkonnas seisab järgnevatel aastatel ees mitmete uute ja senisest uuenduslikumate tegevuskeskkondade avamine.

Loome uued kaasaegsed ja innovaatilised kvaliteetkeskkonnad kultuuri loomiseks ja tarbimiseks: Viimsi Raamatukogu ning kultuuri- ja hariduskeskus ARTIUM. Need keskused on nii aktiivsete harrastajate kui ka tarbijate käsutuses ning loovad Viimsi vallas olulisi võimalusi enesearendamiseks igas eas vallaelanikele ning külalistele, väärtustades Viimsi valla elu- ja külastuskeskkonda.

Arendame tegevusi Viimsi valla ajaloo- ja kultuuripärandi esiletoomiseks: toetame Rannarahva Muuseumi tegevust pärandi hoidja-, säilitaja-, arendaja- ja Viimsi valla atraktiivse tutvustajana, edendades ühtlasi piirkonna turismi ja kultuuriturismi Viimsi poolsaarel ja saartel.

Rajame mälestusmärke, toetame ja väärtustame kultuuri- ning militaarajaloo pärandi hoidmist ja säilitamist.

Toetame Viimsi valla kirikukoguduste tegevust ja kirikuhoonete kui ajaloopärandi säilitamist. Peame vajalikuks ajalooliste kirikuhoonete restaureerimist: Naissaare kirik, Prangli Laurentiuse kabel, Randvere kirik, Rohuneeme kabel, Viimsi Vabakoguduse kirik, Viimsi Püha Jaakobi kirik.

Toetame ja arendame Viimsi kooliteatri loodud kohaliku harrastusteatri liikumist.

Jätkame rahvakultuuri tegevuse toetamist, töötades välja ja käivitades uue kultuuriprojektide läbiviimise toetusmeetmete põhimõtteid.

Jätkame traditsiooniliste kohalike kultuurisündmuste arendamist. Loome ja arendame uusi Viimsi kultuurisündmusi ja traditsioone.

Olulisemad tegevused kultuuri valdkonnas on:

Tegevus	Tulemus
Viimsi Raamatukogu saali nõuetekohane sisustamine	Saal on sisustatud ja valmis (2020)
Viimsi Raamatukogu uute teenuste käivitamine	kõik kavandatud teenused on kättesaadavad (2021)
Harukogude nõuetekohane ja kasutajasõbralik väljaarendamine	Prangli harukogu on välja rendatud (2021)
Viimsi Raamatukogu katusealuse väliala kasutuselevõtmine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ väliala on kasutusele võetud välilugemisalana (2020) ▪ väliala on multifunktsionaalseks sündmuste korraldamiseks välja rendatud (2022)
Täiselektronilise laenutusteenuse kättesaadavaks tegemine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mobiil ID kasutajaks registreerimine on loodud ja töötab (2020) ▪ Elektroniline laenutusteenus on kättesaadav (2023)
Viimsi Vabaõhumuuseumi külastuskeskuse avamine	külastuskeskus on avatud (2023)

Naissaare kitsarööpmelise raudtee rekonstrueerimine	raudtee lõigud Männiku külast kuni Naissaare tuletornini ja miiniladudeni on rekonstrueeritud (2024)
Prangli saare kultuurirajatiste taristu renoveerimine, ehitamine ja väljaarendamine	<ul style="list-style-type: none"> Prangli laululava juurdeehitus on valmis (2021) Prangli rahvamaja hoone on täielikult kaasajastatud ja renoveeritud (2022) Prangli Laurentsiuse kabeli renoveerimistööd on täielikult lõpetatud (2023)
Viimsi kultuuritegevuse korraldamise süsteemi loomine ja rakendamine seoses Kultuuri- ja Hariduskeskuse ARTIUM loomise ja administreerimisega	Viimsi kultuuritegevuse korraldamise süsteem on valmis (2021)

Tabel 23. Kultuuri tegevused ja oodatavad tulemused.

Spordivaldkonnas loome juurde täiendavaid võimalusi spordialade harrastamiseks.

Rajame Viimsisse erinevate alade spordirajatisi (sh jalgpallimängu sisehalli, ujula ning ekstreemspordi (BMX) rattaraja Randvere kooli juurde, staadion Püüsi kooli juurde, vabaõhu kunstjärväljaku Viimsi Kooli juurde).

Alustame murdmaasuusaradade teenindamiseks kunstlume tootmist. Kunstlume tootmiseks võetakse vett üksnes selleks rajatavatest tehisveekogudest, et välistada lume tootmiseks põhjavee kasutamine.

Rajame ja arendame külade spordiväljakuid.

Toetame laste ja noorte sporditegevust, keskendudes Viimsi valla eelisarendatavatele spordialadele. Toetame Viimsi valla esindusvõistkondade (nt MTÜ Korvpalliklubi Viimsi, Viimsi JK, HC Viimsi) tegevust, kui valla mainet edendavat ja kogukonda ühendavat meedet. Jätkame ka valla traditsiooniliste spordisündmuste korraldamist ja toetamist, nagu nt Viimsi Spring Cup, Viimsi Sügisturniir ning rahvaspordisündmused Viimsi Jooks, Prangli Jooks, Põhjakonna trepijooks, Viimsi Rattaretk, Laidoneri Olümpiateejooks, Viimsi mälumäng jt.

Olulisemad tegevused spordi valdkonnas on:

Tegevus	Tulemus
Viimsi/Lubja klindiasangu rekreatsiooniala arendamine	<ul style="list-style-type: none"> 1.etapp (mänguväljaku osa) valmis (2020) rajatud on valgustatud Karulaugu terviserada Viimsi mõisa pargist VIMKA suusanõlva alani (2020); klindiasangu ülemises osas on välja arendatud terviserajad ja erinevad väliavad (2024)
Püüsi kooli staadioni rajamine	staadion on rajatud (2022)
Kunstjärv väljaku rajamine Viimsi Kooli juurde	kunstjärv väljak on rajatud (2022)
Randvere kooli juurde ujula rajamine	ujula on rajatud (2023)
Kunstlume tootmiseks võimekuse loomine Viimsi vallas	kunstlume tootmise võimekus on loodud, suusaradade kasutusvõimalused on paranenud (2024)
Viimsi Gümnaasiumi juurde multifunktsionaalse spordihalli rajamine	spordihall on rajatud (2024)

Tabel 24. Spordi tegevused ja oodatavad tulemused.

TERVISEDENDUS

Terviseedenduse abil muudame valla keskkonna selliseks, kus tervislikud valikud on lihtsasti kättesaadavad.

Suuname oma tegevused tervislike eluviiside (toitumine, liikumine, vaimne tervis) ja neid toetava keskkonna kujundamisele ning terviseedendusala teadlikkuse tõstmisele.

Valdkonna arendamisel kasutame tänaseid parimaid praktikaid ja innovaatilist lähenemist, mis aitavad saavutada parimaid tulemusi (nt nutirakendused andmete korjeks ja analüüsiks).

Tervisliku keskkonna kujundamisel on esmatähtis kaasata erinevate valdkondade esindajaid, otsusetegijaid ning kogukonda, et luua terviseedenduse valdkonnakeskne juhtimine ja toetav võrgustik.

Kesksel kohal on tähelepanu pööramine kõige haavatavamatele sihtgruppidele nagu lastega pered, eakad ja erivajadustega inimesed. Keskendume järgnevatel aastatel ennekõike:

- laste ja noorte terviseteadlikkuse tõstmisele (sh liiklusohutus ja turvalisus, söltuvusainete tarvitamise ennetamine, kiusamisvaba kool, tervislik toitumine ja liikumine jms);
- lastevanematele suunatud tegevustele, mis tõstavad nende teadlikkust vanemlike oskuste parandamiseks (koolitused vanemlike oskuste arendamiseks);
- eakatele suunatud tegevustele, mille abil suureneb nende liikumise aktiivsus, kaasatus kogukonna tegevustesse ning mis kujundavad ohutut eluviisi.

Erivajadustega inimeste puhul keskendume nende võrdse kohtlemise põhimõtete tagamisele.

Valdkonna arendamisel on järgnevatel aastatel peamine väljakutse sihtgruppide vajadusest lähtuva terviseedenduse strateegia ja konkreetse tegevuskava väljatöötamine ning terviseedenduse põhimõtete järgimise tagamine valla kõikide valdkondade arendamisel.

Foto 7. Illustratsioon.

Pakume:

- kogukonna poolt ellu kutsutud terviseedenduse projektide toetamist;
- terviseedenduse alast nõustamist,
- valdkondlike koolituste koordineerimist;
- info vahendamist;
- silmapaistvate tegude ja tegijate premeerimist.

Olulisemad tegevused terviseedenduse valdkonnas on:

Tegevus	Tulemus
rahvatervise spetsialisti ametikoha loomine	rahvatervise spetsialisti ametikoht on loodud (2020)
valla heaoluprofiili ja tegevuskava väljatöötamine	Viimsi valla heaoluprofiil ja tegevuskava on valmis (2021)
valdkondliku arengukava väljatöötamine	arengukava on välja töötatud (2020)
arv Heaolu mentori ametikoht koolides	1 mentor (2022) 2 mentorit (2023) 4 mentorit (2024) mentor igas koolis (2025)
Heaolu mentori ametikoht lasteaias	1 mentorit (2023) 5 mentorit (2024)

Tabel 25. Terviseedenduse tegevused ja oodatavad tulemused.

4.7. ETTEVÕTLUS

ETTEVÕTLUSE VALDKONNAS VÄÄRTUSTAB JA TOETAB VIIMSI VALD INNOVAATILISUST JA KESKKONNASÕBRALIKKUST. VIIMSI VALLA VISIOON ON, ET ELANIKELE ON LOODUD VALLAS HEAD VÕIMALUSED KÕRGE LISANDVÄÄRTUSEGA TÖÖ TEGEMISEKS. LOODUD ON TOIMIV ETTEVÕTJATE VÕRGUSTIK NING TEGEVUSPLAAN ÄRI- JA LOOMELINNAKU LOOMISEKS, MIS SOODUSTAB TARKADE TÖÖKOHTADE TEKET.

Tavapäraselt ei ole ettevõtlus ja kohaliku omavalitsuse tegevused omavahel otseselt seotud. Viimsi valla huvi on ettevõtlust arendada ja töökohti valda tekitada, kuid võimalikud meetmed on piiratud. Euroopa teiste edukamate omavalitsuste puhul on oluliseks mõjuteguriks kohaliku omavalitsuse juhtroll valdkonna vedamisel ja selle tase, ehk vallavalitsuse enda proaktiivsus ja avatus.

Plaanime ettevõtluse valdkonnas esialgu võtta kasutusele pehmemad meetmed nagu ürituste korraldamine, koostöötamise keskuste toetamine, mainekujunduse kontseptsiooni loomine ja Viimsi kui ettevõtluskeskkonna turundamine.

Potentsiaal tulevikuks

Kehtivate planeeringutega on kavandatud äri- ja ühiskondlike hoonete brutopind 120 193 m². Asustusüksuste lõikes on kavandatud hoonete pinnad suuremad Miidurannas (49 900 m²) ja Haabneemes (46 150 m²). Palju nende pindade väljaehitamisega töökohti saab luua, seda veel analüüsitud ei ole. Samuti sõltub kõik suuresti arendajate plaanidest. Ettevõtlusvaldkonna jõulisema arendamisega vallavalituse poolt tekib selgem fookus ja viiakse läbi uuring ettevõtluse võimalikest suundadest Viimsi vallas. Haabneeme aleviku ja Viimsi aleviku üldplaneeringu sisendiks viidi 2020. aastal läbi eraldi ettevõtlusvaldkonna uuring ja analüüs piirkonna arendamiseks.

Tahame meetmete rakendamiseks luua ettevõtjate ümarlauda (nö ettevõtjate kogukonna), mis liidab ärihuvid kohaliku omavalitsuse vajadustega vallas ettevõtlust arendada. Teadliku ja jõulise ettevõtluskeskkonna kujundamise ja uute ettevõtete valda meelitamise kaudu on võimalik luua ka tarku töökohti ja kõrgema lisandväärtusega töökohti.

Täpsema suuna, kuidas vallavalitsus ettevõtlusvaldkonda mõjutada saab ja tahab, annab loodav ettevõtlusvaldkonna arengukava ja selle elluviimist toetav tegevusplaan.

Ettevõtlusvaldkonna olulisemad tegevussuunad on:

- valla ettevõtluse arendamiseks kontseptsiooni koostamine, sh Viimsi valda tööstusala rajamiseks ja Haabneeme äri- ja loomekeskuse lähtekohtade väljatöötamine, eesmärgiga luua vallas paremaid eeldusi, et tekiks uusi keskkonnasõbralikke töökohti ja toetada ettevõtlusklastritel põhinevat kõrget lisandväärtust loovaid töövõimalusi;
- õpilasfirmade loomisele kaasaaitamine, ettevõtlike lasteaedade ja koolide liikumise toetamine;
- valla ettevõtlusalaste trendide analüüs, sh sektorspetsiifiliste ülevaadete koostamine (tootmine, loomemajandus, kinnisvaraarendus jms);
- valla ettevõtjate ja valdkonnaspetsialistide kokkusaamiste (ümarlaudade, temaatiliste seminaride) korraldamine, sotsiaalselt vastutustundlike ja kogukondadega koostööd tegevate ettevõtjate tunnustamine;
- ettevõtjate suurem kaasamine valla otsustusprotsessi ja vallas läbiviidavate mittetulunduslike ürituste korraldamisse. Viimsi vallavalitsuse juurde ettevõtjate ümarlauda moodustamine.

ETTEVÕTLUSE ARENDAAMINE

Kohaliku omavalitsuse motiiv on valla elanike brutotulu kasv ning kohapealsed head väljavaated selle suurendamiseks.

Tänu headele majandusnäitajatele on füüsilise isiku tulumaksu laekumine vallaelarvesse pidevalt kasvanud. 2018. aastal oli kuu keskmine brutotulu Viimsi vallas 1 711 eurot, 2019. aasta alguses juba 1 809 eurot.

Kõige enam on Viimsi valda registreeritud ettevõtetest tegutsemas kutse-, teadus- ja tehnikaalase tegevuse valdkonnas, hulgi- ja jaekaubanduses (sh mootorsõidukite ja mootorrataste remont) ning ehituses ja kinnisvaras. Kõige tagasihoidlikumad tegevusvaldkonnad on põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük, kus on küll registreeritud 40 juriidilist isikut, kuid neist tegutseb vaid neli.

2019. aasta esimese kvartali seisuga oli Maksu- ja Tolliameti andmetel Viimsi vallas kaheksa tööandjat, kes pakuvad tööd rohkem kui sajale inimesele. Viimssisse registreeritud ja palka maksvaid ettevõtjaid oli 1 656, kes annavad tööd kokku 5 540 inimesele.

Endiselt liigub hinnanguliselt 12 000 inimest igal tööpäeval Viimsi vallast välja, peamiselt Tallinnasse tööle. See näitab, et suures osas on kohapealsed töökohad sektorites, kus viimsilane ise töötada ei soovi ning Tallinnas käiakse töö valdkondades, mida Viimsi vallas tegutsevad ettevõtted ja asutused pakkuda ei suuda.

Foto 8. Rannarestoran Paat.

2019. aastal läbi viidud elanike kaasamise uuring tõi välja, et elanike ootus vallavalitsusele on luua juurde töökohti (lisaks büroopindade ehitus)²⁶. Sellest tulenevalt on ettevõtluse arendamine Viimsis eesmärgiga pakkuda rohkem kohapealseid töökohti kindlasti oluline.

Olulisemad tegevused ettevõtluse arendamiseks on:

- Viimsi Ettevõtjate Koja (ettevõtjate ümarlaua) ellukutsumine, kellest kujuneks vallale oluline partner valdkonna visiooni loomisel ja arengu planeerimisel;
- ettevõtlusvaldkonna visiooni ja fookuste (arengukava) ning loodava ärikeskuse kontseptsiooni kokku leppimine, selgitamaks välja millist ettevõtluskeskkonda (sh töökohti) soovime Viimssisse luua ning kuidas seda arendada, *brändida* ja turundada;
- noortele paremate võimaluste pakkumine osalemaks ettevõtlusega seotud projektides, koolitustel ja praktilal, kaasata neid aktiivsemalt ja julgustada õpilasfirmade loomisel;
- ametikoha loomine valla ettevõtluse arendamiseks, kelle koordineerida ja eest vedada on valdkonna üldine arendamine, sh koostöö kohalike ettevõtjatega;
- kohalikku elukeskkonda, taristut ja ressursse koormava ja/või saastava ettevõtluse piiramine;
- valla asjaajamise kiiruse tõstmine - olla ettevõtjatele väärt partner!

Tegevus	Tulemus
Ettevõtluse eest vastutava struktuuriüksuse määramine, sh Viimsi turismi keskseks koordineerimiseks võimekuse tekitamine	struktuuriüksus on määratud (2020)
Ettevõtluskeskkonna uuringu läbiviimine	uuring on teostatud (2020)
Ettevõtlusvaldkonna tegevuskava koostamine	tegevuskava on koostatud (2021)

²⁶ Viimsi valla elanike kaasamise uuring 2019 (rahulolu-uuring). Küsimus: Olulised teemad, millega Viimsi vald peaks järgneva 5 aasta jooksul kindlasti tegelema*. Uuringu teostaja: HeiVäl OÜ.

Tingimuste loomine (tarkade) töökohtade tekkeks	<ul style="list-style-type: none"> Haabneeme aleviku ja Viimsi aleviku üldplaneeringutes on tagatud piisavas mahus äriotstarbelise maa ja hoonete osakaal (2022); Tootmis- ja ärimaade teemaplaneering on kehtestatud (2024)
---	--

Tabel 26. Ettevõtluse tegevused ja oodatavad tulemused.

Viimsi valla on hea potentsiaal kujuneda Tallinna ja Läänemere regiooni oluliseks aastaringseks turismi sihtkohaks.

Viimsi vald on kasvav külastuste sihtkoht Tallinna linnastus. Valla mandriosa teenuste arendamiseks ja avatud tööturu tarvis on vaja jätkuvalt investeerida transpordiühendusse eelkõige Tallinnaga. Väikesaartel majanduselu ja turismi turgutamiseks on oluline toetada stabiilse ja turvalise ühenduse loomist mandri ja saarte vahel.

Suurenenud on nõudlus lühikeste nädalalõpu reiside järele, mida tehakse üha sagedamini. See annab võimaluse uute madalhooaja toodete väljaarendamisele nt üritused, konverentsid, kultuurisündmused ja -atraktsioonid. Kasvavaks trendiks on individuaalturism, eri tähelepanu tuleb pöörata invaturismile. Traditsiooniliste pakettreiside populaarsus kahaneb, suureneb iseseisev, internetipõhine reisikorraldus.

Lähtudes Viimsi valla geograafilisest asendist, pikast rannajoonest ja saartest, on oluline turismi arendustegevuses lõimida saarte ja mandriturism tootearendusega ning luua nende baasilt üksteist toetavaid pakette. Ettevõtja seisukohalt on oluline, et turist jääks piirkonda pikemalt, tarbides erinevaid tooteid ja teenuseid. Turismisektor on Viimsi valla oluline tulupotentsiaal tänu kasvavale ja arenevale väikeettevõtlusele.

Viimsi poolsaare peamised kultuurilised sihtkohad on Rannarahva Muuseum (ca 30 000 külastajat aastas, kellest ca 12 000 välis turistid) ja Eesti Sõjamuuseum – kindral Laidoneri Muuseum (ca 10 000 külastajat aastas). Suuremaid saari (Naissaart ja Pranglit) külastab aastas ca 29 000 külastajat, kellest omakorda ca 3 000 on välis turistid. Majutusettevõtetest on suurimad Tallinn Viimsi SPA & Waterpark ning Lavendel SPA Hotell.

Saartega ühenduste parandamine, kvaliteetsete turismiteenuste ja sisukate puhke- ja kultuurivõimaluste pakkumine on eelduseks Viimsi kujundamisel turismi tõmbekeskuseks.

Olulisemad tegevused turismi arendamiseks on:

Tegevus	Tulemus
Turundusplaani väljatöötamine Viimsi kultuuriturismi tutvustamiseks rahvusvaheliselt ja siseriiklikult	turundusplaan koostatud (2021)
Viimsi Kultuuri- ja Hariduskeskuse Artium ning Prangli kultuurirajatiste taristu turundamine kultuuriturismi atraktiivseteks sihtkohtadeks	turundustegevused käivitatud (2021)
Viimsi Vabaõhumuuseumi ja Rannarahva muuseumi taristu lõpuni välja arendamine	taristu välja arendatud (2023)
Keri majaka turismi atraktsiooniks turundamine	turundustegevused käivitatud (2021)
Turismi vaatamisväärsuste nõuetekohaste suunaviitade ja infobännerite paigaldamine	suunaviidad ja infobännerid paigaldatud (2022)

Tabel 27. Turismi tegevused ja oodatavad tulemused.

Täpsema ülevaate valla turismi arendamisest annab Viimsi valla turismi arengukava aastani 2025²⁷.

²⁷ Arengukava on kättesaadav: https://www.riigiteataja.ee/aktiilisa/4260/4201/4026/Lisa-Viimsi%20turismi%20arengukava%20aastani%202025_15.04.14.pdf#

4.8. TARGALT JUHITUD VALD

TARGALT JUHITUD VALD ON EELDUSEKS, ET KUJUNDADA VIIMSI VALD PARIMAKS ELUKESK- KONNAKS EESTIS!

Kohalike omavalitsuste roll informatsiooni edastamisel suureneb pidevalt. Oluliste otsuste tegemine ei ole enam ainult volikogu töö. Elanikud soovivad igapäevaselt oma kodukoha eluga kursis olla ja selle arengutes kaasa rääkida ning nende kaasamine mängib väga olulist rolli. Viimsi valla elanikud on jätkuvalt Eesti kõrgeima haridustaseme ja sissetulekuga, mis paneb ka omavalitsuse tööle suuremad ootused ja kvaliteedi nõuded.

Viimsi vallavalitsuse juhtimisel lähtutakse viimsilase profiilist, et kujundada tema jaoks parim elukeskkond Eestis, kus ta tunneb, et tema põhivajadused on teenindatud ja tema saaks keskenduda oma elukvaliteedi tõusule. Oluline on tagada tugev väärtustel põhinev teeninduslik juhtimine, õige strateegia ja seda toetav struktuur. Üheks lahenduseks on Viimsi valla heaoluprofiili koostamine ja rakendamine, mis lisaks tervishoiu- ja sotsiaalteenustele hõlmab ka hariduse, noorsootöö, planeeringute, ühistranspordi ja mitmete teiste valdkondade uusi tegevusi.

E-teenuste arendamise peamine eesmärk on tõsta valitsuse toimimise efektiivsust, tugevdada demokraatiat, suurendada läbipaistvust ja pakkuda kodanikele ning ettevõtetele (klientidele) paremaid teenuseid.

Olulisemad tegevused targalt juhitud vallas on:

- pikaajaline strateegiline juhtimine, et tagada Viimsi valla pikaajalise arenguvisioni elluviimine;
- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimaluste kasutamine avalike teenuste osutamisel ja korraldamisel;
- teenuste kaardistamine ja teenusprotsesside analüüs, et muuta ametnike töö tõhusamaks ning menetlustoimingud kliendi jaoks lihtsamaks ja kiiremaks;
- teenusstandardite kehtestamine, protsesside ja kvaliteedi juhtimine ja teenuste disainimine, kasutajamugavuse tagamine;
- klientidega igapäevane sujuv suhtlus ja tagasiside;
- rahvastikuregistris valla enda elukohaks registreerimise propageerimine.

Tegevus	Tulemus
Elanike rahulolu valla juhtimisega	75 (100-st) (2024) (algase 2019: 55)
Elanike rahulolu valla teenuste kvaliteediga	80 (100-st) (2024) (algase 2019: 63)
Kliendi kirjadele vastamiskiiruse tõstmine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ e-posti teel 5 tööpäeva (2024) (algase 2019: 20 tööpäeva) ▪ ametliku kirja teel tavapostiga 15 tööpäeva (2024) (algase 2019: 20 tööpäeva)
Iseteeninduskeskkonna arendamine	95% ulatuses toimub paberivaba asjaajamine, sh menetlusprotsessid on iseteeninduskeskkonnas jälgitavad (2020) (algase 2019: 59)
Viimsi valla heaoluprofiili koostamine ja elluviimine	Viimsi valla heaoluprofiil vastu võetud (2022) Tegevused ellu viidud (2025)

Tabel 28. Targa valla tegevused ja oodatavad tulemused.

5. VIIMSI VALLA EELARVESTRATEEGIA AASTATEKS 2022-2025

5.1. Sissejuhatus

Eelarvestrateegia on finantsplaan nelja eelseisva eelarveaasta kohta, mis on koostatud Viimsi valla arengukavas 2021–2025 sätestatud tegevuste elluviimiseks.

Eelarvestrateegia on koostatud tekkepõhiselt. Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele on eelarve osad järgmised:

- põhitegevuse tulud,
- põhitegevuse kulud,
- investeerimistegevus,
- finantseerimistegevus,
- likviidsete varade muutus.

Strateegias esitatakse:

- Viimsi valla eelnenud aasta tegelikud, jooksva aasta eeldatavad ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeeringud koos finantseerimisallikatega, eeldatav finantseerimistegevuse maht ning likviidsete varade muutus;
- põhitegevuse tulem ja arvnäitajad, mis on vajalikud netovõlakoormuse arvutamiseks;
- eelneva, käesoleva ja järgneva nelja majandusaasta netovõlakoormus.

Eelarvestrateegia koostamisel on lähtutud vajadusest, et arengukavas kirjeldatud tegevused on kooskõlas Viimsi valla eelarveliste vahenditega. Aluseks on olnud tulude prognoos, laenuvõimekus, tegevuskulud ja investeeringute vajadus.

Arengukava ja eelarvestrateegia on aluseks valla eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel ja investeeringute kavandamisel.

Viimsi valla eelarvelisel finantseerimisel on 13 asutust:

- Viimsi Vallavalitsus kui ametiasutus, mis teostab avalikku võimu
- Viimsi Vallavalitsuse hallatavad asutused:
 - Viimsi Raamatukogu
 - Prangli Rahvamaja
 - Viimsi Noortekeskus
 - MLA Viimsi Lasteaiad
 - Püüsi Kool (lasteaed-põhikool)
 - Prangli Põhikool
 - Viimsi Kool
 - Haabneeme Kool
 - Randvere Kool
 - Muusikakool
 - Kunstikool
 - Viimsi Hoolekandekeskus (asutatud jaanuaris 2021).

Viimsi valla konsolideerumisgruppi kuuluvad järgmised tütarettevõtted: SA Rannarahva Muuseum, SA Rannapere Pansionaat, OÜ Viimsi Haldus, AS Viimsi Vesi ja ja SA Kultuuri- ja Hariduskeskus Viimsi Artium. Viimsi vallal on nimetatud asutustes 100%-line osalus.

5.2. Majandusprognoos

Eesti Panga 16.06.2021 majandusprognoosi kohaselt järgneb piirangute kaotamisele teisel poolaastal kiire majanduskasv, sest on oodata eksporditurgude taastumist ning lühiajalise tugeva tõuke Eesti majanduskasvule annavad kriisi ajal kogunenud säästude ja teisest sambast väljavõetava raha liikumine tarbimisse. Eratarbimise väga kiire kasv muudab lähiaastate majanduskasvu heitlikuks.

- Eesti majandus ületas kriisieelse taseme juba selle aasta alguses ja majanduse taastumine on Euroopa kiireimate seas.
- Eesti majanduskasv jääb tänavu suurusjärku 5–8% ja järgmisel aastal 4–5%.
- Tänavust majanduskasvu mõjutab tugevalt see, kui palju inimesed suunavad sääste tarbimisse.
- Majandusolude paranemine Eestis ja teistes riikides kiirendab ajutiselt hinnakasvu. Inflatsioon on sel aastal 2,5–2,7% ja järgmisel 2,8–3,3%.
- Tööpuudus langeb juba 2022. aastal alla 5% ehk kriisieelse taseme lähedale.
- Keskmise palga kasv püsib lähiaastatel üle 5%, sest vaba tööjõudu napib.
- Oodatust kiirem majanduskasv suurendab maksutuluseid, vähendab vajadust toetada erasektorit ning annab riigile võimaluse piirata üle jõu elamist.

Pärast piirangute kaotamist ennistub kiirelt kriisieelne tugev majandusseis. Majanduse väljavaade on tänu vaktsineerimise edenemisele muutunud kindlamaks ning peale kevadiste piirangute põhjustatud tagasilööki saab majanduskasv teisel poolaastal tugeva põhja. Lisaks välisurgude paranemisele annavad Eesti majanduskasvule lühiajalise tõuke kriisi kestel kogunenud säästude kasutulevõtmine ja sügisel teisest pensionisambast vabanev raha. Valdavalt eratarbimise kasvust veetuna on oodatav majanduskasv sel aastal suurusjärgus 5–8% ja järgmisel aastal 4–5%. Tänavuse majanduskasvu kiirus sõltub paljuski sellest, kui suure osa säästudest inimesed otsustavad tarbimisse suunata. Teisest sambast võetakse välja ligi 1,3 miljardit eurot, mis on umbes 4,5% majanduse mahust. Kui tarbimine kasvab säästude arvelt oodatust rohkem, tekib majanduse ülekuumenemise oht, mis takistab majanduse naasmist stabiilsele kasvurajale.

Majanduse jõuline kasv elavdab tööturgu. Ühes ettevõtete sooviga töötajaid juurde palgata on juba tõusma hakanud nii hõive kui ka vabade töökohtade hulk. Majanduse avanemise järel ning nõudluse suurenedes hoogustub hõivekasv veelgi ning tööpuudus langeb juba 2022. aastal alla 5% ehk kriisieelse taseme lähedale. Taas tekkiv tööjõunappus kannustab järgmistel aastatel tööjõukuluseid ning keskmise palga kasv püsib üle 5%.

Kinnisvaraturg püsib aktiivne. Kriisi käigus tarbimisvõimaluste piiratusest tekkinud nn sundsääst on paljudes riikides suurendanud nõudlust elukondliku kinnisvara järele. Eestis võimendavad seda tugev palgakasv ja peagi lisanduvad enneaegselt väljavõetavad pensionisäästud. Kuna nõudlus laenuga rahastatava kinnisvara järele võib kasvada hüppeliselt, on Eesti Pank kinnisvaraturu ülekuumenemisest finantssektorile avalduda võivate ohtude vältimiseks vajadusel valmis karmistama eluasemelaenu andmise nõudeid.

Stabiilsuse hoidmiseks majanduses tasub kaaluda riigi kulude kasvu piiramist heal ajal. Eesti majandus ületas juba selle aasta alguses kriisieelse taseme ning Eesti majanduse taastumine on olnud üks Euroopa riikide kiiremaid. Majandusolukorra oodatust hoogsam paranemine tähendab seda, et vajadus riigi abikäe järele on seni arvatust väiksem ning maksutulu laekumine on prognoositust suurem. Majanduse hea seis annab riigile võimaluse piirata üle jõu elamist ning oodatust paremat maksulaekumist kasutada eelarve puudujäägi vähendamiseks kiiremini, kui seni plaanitud.

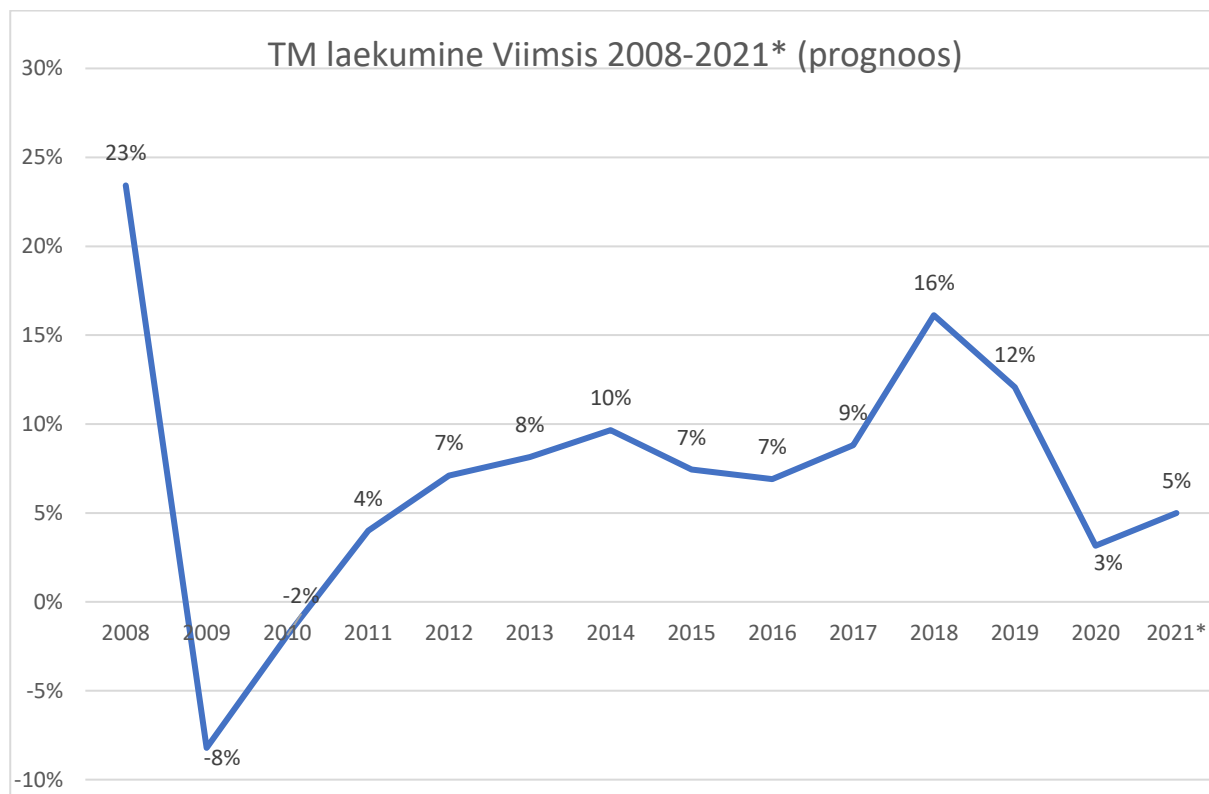
Hinnakasv kiireneb lühiajal üleilmse nõudluse suurenemise tõttu. Kuna toodangumaht ei suuda üleilmse nõudlusega sammu pidada, toob see lühiajaliselt kaasa paljude toormete kallinemise, mis jõuab

viivitusega ka tarbijateni. Kriisi käigus tarneahelatesse tekkinud tõrked, osade toodete nappus, madalseisust väljuvad teenused ja tööjõukulude kasv kergitavad Eesti tarbijahindu sel aastal 2,5–2,7% ja järgmisel 2,8–3,3%. Samadest põhjustest tingituna kiireneb inflatsioon ajutiselt kogu euroalal, aga juhul kui hinnatõusu kiirenemine euroalal osutub püsivamaks, on Euroopa Keskpangal võimalik sellele reageerida rahapoliitika karmistamisega, mis ühtlasi pärsiks hinnakasvu ka Eestis.

Konservatiivne eelarvepoliitika on hoidnud Viimsi valla finantsiliselt heal järjel. Eesmärgiks on langetada eelarvepoliitilised otsused eelarvestrateegia koostamise käigus ning arvestada kõikide rahastamisallikatega (lisaks maksutuludele ka toetuseid jms).

Valla poolt pakutavate avalike teenuste maht ja võimalused sõltuvad kõige enam tulumaksu laekumisest. Tulumaksu kasvuks on kavandatud 2022. aastal 5% ning 2023-2025. aastatel on planeeritud 6,0%. Viimsi valla põhitegevuse tulem kasvab kavandatud tulumaksu laekumise kasvu ning kaupade ja teenuste müügist laekuva tulu arvelt.

Allolevalt jooniselt on näha tulumaksu laekumise kasv aastate lõikes.

Joonis 13. Tulumaksu laekumine Viimsis 2008-2021

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.3. Viimsi valla konsolideerimisgrupi eelarvestrateegia 2022–2025

5.3.1. Viimsi valla ja SA Rannarahva Muuseum, SA Rannapere Pansionaat, OÜ Viimsi Haldus ning AS-i Viimsi Vesi konsolideeritud eelarvestrateegia 2022–2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	42 504 835	45 099 932	45 862 521	47 124 141	49 603 792	52 889 420
Põhitegevuse kulud kokku	33 509 648	40 045 468	41 257 116	40 078 711	42 681 450	45 529 098
Põhitegevustulem	8 995 187	5 054 464	4 605 405	7 045 431	6 922 342	7 360 322
Investeeringustegevus kokku	-4 016 683	-8 065 795	-449 908	-6 296 184	-6 512 036	-6 239 862
Eelarve tulem	4 978 504	-3 011 331	4 155 497	749 247	410 306	1 120 460
Finantseerimistegevus	-629 386	6 825 750	-1 317 398	-2 377 443	-1 622 249	-2 127 726
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	4 983 678	-4 504 187	-971 445	-209 453	-278 720	-214 018
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	634 560	-8 318 607	-3 809 544	1 418 744	933 223	793 248
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	7 898 366	3 394 179	2 422 734	2 213 281	1 934 561	1 720 543
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	24 497 166	34 352 973	31 801 531	30 219 719	29 484 869	28 043 842
Netovõlakoormus (eurodes)	16 598 800	30 958 794	29 378 797	28 006 438	27 550 308	26 323 299
Netovõlakoormus (%)	39,05%	68,64%	64,06%	59,43%	55,54%	49,77%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	42 504 835	45 099 932	45 862 521	47 124 141	49 603 792	52 889 420
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	25 906 035	14 141 139	16 483 724	19 117 703	22 053 484	26 566 121

Tabel 29. Viimsi valla konsolideerimisgrupi eelarvestrateegia 2022-2025

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.3.2. SA Rannarahva Muuseum eelarvestrateegia 2022–2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	462 849	570 000	600 000	610 000	620 000	630 000
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	261 000	275 000	320 000	350 000	380 000	410 000
Põhitegevuse kulud kokku	410 119	537 600	565 500	580 000	600 000	605 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulem	52 730	32 400	34 500	30 000	20 000	25 000
Investeeringustegevus kokku	-59 774	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Eelarve tulem	-7 044	22 400	24 500	20 000	10 000	15 000
Finantseerimistegevus	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	4 500	22 400	24 500	20 000	10 000	15 000
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	11 544	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	84 000	106 400	130 900	150 900	160 900	175 900
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Tabel 30. SA Rannarahva Muuseum eelarvestrateegia 2022-2025

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.3.3. SA Rannapere Pansionaat eelarvestrateegia 2022–2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	1 035 484	1 042 405	1 053 000	1 059 000	1 062 000	1 069 000
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	227 390	200 183	201 000	205 000	207 000	209 000
Põhitegevuse kulud kokku	897 919	955 000	970 000	985 000	1 000 000	1 009 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	12 823	16 500	17 000	17 500	18 000	19 000
Põhitegevustulem	137 565	87 405	83 000	74 000	62 000	60 000
Investeeringustegevus kokku	-135 518	-59 000	-61 000	-65 000	-67 000	-69 000
Eelarve tulem	2 047	28 405	22 000	9 000	-5 000	-9 000
Finantseerimistegevus	14 431	-17 006	-17 006	-17 006	-17 006	-17 006
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	41 752	11 399	4 994	-8 006	-22 006	-26 006
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	25 274	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	146 711	158 110	163 104	155 098	133 092	107 086
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	132 448	115 442	98 436	81 430	64 424	47 418
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Tabel 31. SA Rannapere Pansionaat eelarvestrateegia 2022-2025

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.3.4. OÜ Viimsi Haldus eelarvestrateegia 2022–2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	4 892 856	3 797 831	4 322 962	5 705 258	6 275 784	6 903 362
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	4 577 778	3 553 267	3 977 125	5 324 837	5 857 321	6 443 053
Põhitegevuse kulud kokku	3 937 172	3 141 981	4 202 150	4 922 365	5 414 601	5 956 061
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	3 197 729	2 551 883	3 361 720	3 997 892	4 397 681	4 837 449
Põhitegevustulem	955 684	655 850	120 812	782 893	861 183	947 301
Investeeringustegevus kokku	-114 773	-179 075	-265 000	-265 000	-265 000	-265 000
Eelarve tulem	840 911	476 775	-144 188	517 893	596 183	682 301
Finantseerimistegevus	2 170 628	5 168 665	3 387 782	-1 813 018	-1 831 423	-1 849 972
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	3 832 615	-2 916 578	-800 050	1 500	-21 000	-2 500
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	821 076	-8 562 019	-4 043 644	1 296 625	1 214 240	1 165 171
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	4 298 537	1 381 959	581 909	583 409	562 409	559 909
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	12 197 798	17 366 463	20 754 245	18 941 227	17 109 804	15 259 832
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)	7 336 822	12 648 399	16 143 850	15 264 867	14 318 684	13 372 501
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis	3 766 257	3 256 507	2 390 004	1 504 764	600 597	0
Netovõlakoormus (eurodes)	7 899 261	15 984 504	20 172 336	18 357 818	16 547 395	14 699 923
Netovõlakoormus (%)	161,44%	420,89%	466,63%	321,77%	263,67%	212,94%

Tabel 32. OÜ Viimsi Haldus eelarvestrateegia 2022-2025

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.3.5. AS Viimsi Vesi eelarvestrateegia 2022–2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	3 552 351	3 601 250	3 654 369	3 708 284	3 763 009	3 860 000
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	6 575	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Põhitegevuse kulud kokku	1 894 517	2 325 372	2 399 820	2 475 756	2 553 211	2 603 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	4 547	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Põhitegevustulem	1 657 834	1 275 878	1 254 549	1 232 528	1 209 798	1 257 000
Investeeringustegevus kokku	-1 446 156	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 202 000
Eelarve tulem	211 678	75 878	54 549	32 528	9 798	55 000
Finantseerimistegevus	-260 508	-239 345	-255 438	-255 475	-255 512	-255 512
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-48 830	-163 467	-200 889	-222 947	-245 714	-200 512
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 034 527	871 060	670 171	447 224	201 510	998
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	1 380 245	1 140 900	885 462	629 987	374 475	118 963
Netovõlakoormus (eurodes)	345 718	269 840	215 291	182 763	172 965	117 965
Netovõlakoormus (%)	9,73%	7,49%	5,89%	4,93%	4,60%	3,10%

Tabel 33. AS Viimsi Vesi eelarvestrateegia 2022-2025

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.4. Viimsi valla eelarvestrateegia 2022–2025

Eelarvestrateegias kajastatud eesmärgid ja tegevused tuginevad arengukava koostamise ja arutelude käigus kogutud ettepanekutele. Põhitegevuse tulemi suuruseks on 7,0–10,7 % põhitegevuse tuludest. Investeeringud ja laenukoormused on arvestatud lubatud netovõlakooormuse piires.

Põhitegevuse kuludest on planeeritud haridusele 61,8 %, vaba aja, kultuuri ja spordi kulud moodustavad 8,7%, üldvalitsemiskulude osakaal on 13,1 %, sotsiaalhoolekande kulud 4,1 % eelarvest.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	40 849 137	42 748 280	44 172 035	45 999 828	48 806 001	52 408 560
Maksutulud	31 100 622	32 617 517	34 579 804	36 496 793	38 528 800	40 682 728
sh tulumaks	28 562 864	29 987 517	31 949 804	33 866 793	35 898 800	38 052 728
sh maamaks	2 483 732	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000
sh muud maksutulud	54 026	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 326 989	1 488 980	1 690 980	1 696 380	1 696 380	1 696 380
Saadavad toetused tegevuskuludeks	8 334 006	8 455 921	7 751 389	7 656 794	8 430 958	9 879 590
sh tasandusfond	101 532	110 335	101 532	101 532	101 532	101 532
sh toetusfond	7 328 762	7 026 391	6 806 982	7 088 642	7 862 806	9 311 438
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	903 712	1 319 195	842 875	466 620	466 620	466 620
Muud tegevustulud	87 520	185 862	149 862	149 862	149 862	149 862
Põhitegevuse kulud kokku	34 657 763	39 745 349	41 059 491	41 073 819	44 036 640	47 337 539
Antavad toetused tegevuskuludeks	3 994 247	4 892 895	4 072 733	3 336 478	3 311 478	3 311 478
Muud tegevuskulud	30 663 516	34 852 454	36 986 758	37 737 341	40 725 162	44 026 061
sh töajookulud	15 899 994	17 367 685	18 397 014	19 209 859	21 433 551	23 955 336
sh majandamiskulud	14 534 784	16 812 152	17 890 105	17 827 843	18 586 622	19 365 736
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	142 080	217 639	210 112	202 408	196 769	93 897
sh muud kulud	228 737	672 617	699 639	699 639	704 989	704 989
Põhitegevuse tulem	6 191 374	3 002 931	3 112 544	4 926 010	4 769 361	5 071 021
Investeeringustegevus kokku	-5 311 659	-14 594 660	-548 925	-4 020 001	-4 233 853	-3 957 679
Põhivara müük (+)	0	500 000	3 000 000	0	0	0
Põhivara soetus (-)	-2 792 679	-8 847 148	-1 912 451	-4 849 273	-4 744 400	-4 430 000
sh projektide omaosalus	-1 379 389	-6 793 500	-1 690 396	-4 530 383	-4 724 400	-4 430 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 413 290	2 053 648	222 055	318 890	20 000	0

Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-901 120	-40 825	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	-30 000	0	0	0	0
Tagasilaekuvad laenud (+)	263 383	263 380	410 083	736 183	736 183	736 183
Antavad laenud (-)	-3 314 580	-8 240 320	-2 045 100	0	0	0
Finantstulud (+)	140 477	198 455	189 805	189 805	189 805	189 805
Finantskulud (-)	-120 431	-451 850	-402 317	-404 606	-424 441	-442 667
Eelarve tulem	879 715	-11 591 729	2 563 619	906 009	535 508	1 113 342
Finantseerimistegevus	497 260	9 890 376	-2 797 719	-1 028 127	-254 491	-741 419
Kohustiste võtmine (+)	3 000 000	12 983 095	1 300 000	3 200 000	4 350 000	4 300 000
Kohustiste tasumine (-)	-2 502 740	-3 092 719	-4 097 719	-4 228 127	-4 604 491	-5 041 419
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	1 153 641	-1 457 941	0	0	0	0
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	-223 334	243 412	234 100	122 118	-281 017	-371 923
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	2 373 900	915 959	915 959	915 959	915 959	915 959
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	21 889 754	31 635 073	28 597 242	27 336 706	26 855 447	25 990 130
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses	1 708 386	1 563 329	1 323 217	1 090 808	864 040	740 142
Netovõlakoormus (eurodes)	19 515 854	30 719 114	27 681 283	26 420 747	25 939 488	25 074 171
Netovõlakoormus (%)	47,78%	71,86%	62,67%	57,44%	53,15%	47,84%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	40 849 137	34 198 624	35 337 628	45 999 828	48 806 001	46 484 264
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,00%	80,00%	80,00%	100,00%	100,00%	88,70%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	21 333 283	3 479 510	7 656 345	19 579 081	22 866 513	21 410 093
Põhitegevuse tulude muutus	5%	5%	3%	4%	6%	7%
Põhitegevuse kulude muutus	6%	15%	3%	0%	7%	7%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,18	1,08	1,08	1,12	1,11	1,11
PT tegevuse tulem	15,2	7,0	7,0	10,7	9,8	9,7

Tabel 34. Viimsi valla eelarvestrateegia 2022-2025

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.4.1. Viimsi valla põhitegevuse tulude prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhitegevuse tulude eelarveosasse maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused ja muud tegevustulud. Selles eelarveosas ei kajastata põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist, tulu põhivara, osaluste ning muude aktsiate ja osade müügist ning finantstulusid. Aastatel 2022–2025 kasvavad Viimsi valla tulud igal aastal keskmiselt 5,2 %. Tulude kasv tuleneb peamiselt maksutulude kasvust.

Tulumaksu kasvuks on kavandatud 2022. aastal 5% ning 2023-2025. aastatel 6,0%. Kavandamisel on aluseks võetud asjaolu, et füüsilise isiku maksustavast tulust laekub maksumaksja elukohajärgsele kohalikele omavalitsusele 11,96%. Maksumaksja elukohana kalendriaastal arvestatakse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga registrisse kantud elukohta. 2019. aastal suurenes maksumaksjate arv 3,5% ehk lisandus 360 maksumaksjat ning 2020. aastal suurenes maksumaksjate arv 1,7% ehk lisandus 177 maksumaksjat.

Tulude prognoosimisel on arvestatud järgmisi põhimõtteid:

- seoses valla maksumaksjate arvu ja keskmise palga kasvuga on planeeritud tulumaksu kasvuks 2022. aastal 5% ning 2023-2025. aastatel on planeeritud 6,0%. ;
- maamaksuseaduse alusel võib kohalik omavalitsus kehtestada üldiseks maksumääraks 0,1 – 2,5% maa maksustamishinnast. Üldine maamaks määr on alates 1. jaanuarist 2016 2,5% maa maksustamishinnast ning põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaks määr on 2,0% maa maksustamishinnast aastas;
- riigi poolt eraldatava üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus suureneb 2022. aastal 2,5%, 2023. aastal 5% ning 2024. ja 2025. aastal tulenevalt Pärnamäe Kooli avamisest vastavalt 12% ja 20%.

Tabelis 1 on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositud põhitegevuse tulud.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	40 849 137	42 748 280	44 172 035	45 999 828	48 806 001	52 408 560
Maksutulud	31 100 622	32 617 517	34 579 804	36 496 793	38 528 800	40 682 728
sh tulumaks	28 562 864	29 987 517	31 949 804	33 866 793	35 898 800	38 052 728
sh maamaks	2 483 732	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000
sh muud maksutulud	54 026	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 326 989	1 488 980	1 690 980	1 696 380	1 696 380	1 696 380
Saadavad toetused tegevuskuludeks	8 334 006	8 455 921	7 751 389	7 656 794	8 430 958	9 879 590
sh tasandusfond	101 532	110 335	101 532	101 532	101 532	101 532
sh toetusfond	7 328 762	7 026 391	6 806 982	7 088 642	7 862 806	9 311 438
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	903 712	1 319 195	842 875	466 620	466 620	466 620
Muud tegevustulud	87 520	185 862	149 862	149 862	149 862	149 862

Tabel 35. Põhitegevuse tulud 2020–2025

5.4.2. Viimsi valla põhitegevuse kulude prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhitegevuse kulude eelarveosasse antavad toetused ja muud tegevuskulud. Selles eelarve osas ei kajastata põhivara soetuseks antavat sihtfinantseerimist, põhivara soetust, osaluste ning muude aktsiate ja osade soetust ning finantskulusid.

Kõikides valla asutustes on majandamiskulud kavandatud nende kokkuhoiu vajadust silmas pidades. Eelarvestrateegias kajastatavate uute tegevuste alustamisel tuleb vajadusel arvestada:

- valdkondade siseselt prioriteetide ümberseadmisega;
- valdkondade siseselt eelarveliste vahendite kasutamise paindlikkuse ja vajadusepõhisusega;
- kokkuhoiu võimaluste ja säästliku majandamisega.

Eelarvestrateegia perioodil kasvavad kulud keskmiselt 4,5%. Kulude prognoosimisel on arvestatud järgmisi põhimõtteid:

- kõikide asutuste palgafondide kasvu korrigeeritakse aasta eelarvega vastavalt toetusfondist saadavale hariduskulude toetusele, riigi kehtestatavale õpetaja palga alammäärale, majandusprognoosile ning valla eelarveliste vahendite olemasolule;
- 2020. aastal ning igal järgneval aastal on kütte- ja elektrikulude kasvuks kavandatud vastavalt 5-10%;
- reservfondi suuruseks on arvestatud 500 000 eurot;
- Alates 2020. aastast on kavandatud strateegiaperioodil loodud või loodavate hallatavate asutuste kuludega järgnevalt:
 - alates 2020. aastast lisandusid Prangli Rahvamaja ja Viimsi Noortekeskuse tegevuskulud;
 - alates 2021. aastast lisandusid Viimsi Hoolekandekeskuse tegevuskulud.
 - alates 2024. aastast lisanduvad Pärnamäe lasteaia ja kooli tegevuskulud.
- Alates 2022. aastast on kavandatud Randvere Kooli juurdeehitusega kaasnevad hoone ülalpidamiskulud.
- SA Kultuuri- ja Hariduskeskuse Viimsi Artium asutamisega on kavandatud tegevustoetus 2022. aastal 800 000 eurot ning järgnevatel aastatel 500 000 eurot aastas.
- Muusikakooli ja Kunstikooli tegevuskulud suurenevad alates 2022. aastast tulenevalt Kultuuri- ja Hariduskeskuse Viimsi Artium hoones asuvate uute ruumide suurematest ülalpidamiskuludest.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositud põhitegevuse kulud.

Viimsi vald	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse kulud kokku	34 657 763	39 745 349	41 059 491	41 073 819	44 036 640	47 337 539
Antavad toetused tegevuskuludeks	3 994 247	4 892 895	4 072 733	3 336 478	3 311 478	3 311 478
Muud tegevuskulud	30 663 516	34 852 454	36 986 758	37 737 341	40 725 162	44 026 061
sh tööjõukulud	15 899 994	17 367 685	18 397 014	19 209 859	21 433 551	23 955 336
sh majandamiskulud	14 534 784	16 812 152	17 890 105	17 827 843	18 586 622	19 365 736
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	142 080	217 639	210 112	202 408	196 769	93 897
sh muud kulud	228 737	672 617	699 639	699 639	704 989	704 989

Tabel 36. Põhitegevuse kulud 2020–2025

5.4.3. Viimsi valla investeerimistegevuse prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse investeerimistegevuse eelarveosasse põhivara soetus ja müük, põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine, osaluste soetus ja müük, muude aktsiate ja osaluste soetus ja müük, antavad ning tagasilaekuvad laenud, finantskulud- ja tulud. Investeerimistegevuse eelarves on kajastatud ka sihtfinantseerimisega seotud tehingud, mille korral sihtfinantseerimise ülekandja kannab raha otse üle tarnijale, kellelt Viimsi vald saab kaupu või teenuseid.

Strateegiaperioodi investeeringute, finantseerimistehingute ja likviidsete varade muutuse osas on järgitud, et otsused oleksid jätkusuutlikud ja kõiki rahastamisallikaid ühtselt käsitlevad.

Investeeringute liigitus erineb arengukavas toodud tegevuskava liigitusest, kuna eelarvevahendid on jaotatud vastavalt eelarve klassifikaatorile.

Investeeringute tabelis on toodud investeerimistegevuse eelarveosas kajastatud põhivara soetus. Projektipõhistel põhivara soetustel on eraldi välja toodud saadav sihtfinantseering ning omafinantseering.

Alljärgnevates tabelites on esitatud Viimsi valla käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud investeeringud.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
01 Üldised valitsussektori teenused	7 280	57 840	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	7 280	57 840	0	0	0	0
03 Avalik kord	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0	0
04 Majandus	619 699	2 182 983	780 000	1 420 000	720 000	740 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	532 269	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	619 699	1 650 714	780 000	1 420 000	720 000	740 000
05 Keskkonnakaitse	471 355	560 440	188 451	54 273	100 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	112 428	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	471 355	448 012	188 451	54 273	100 000	0
06 Kommunaalmajandus	982 769	1 093 520	400 000	450 000	485 000	520 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	276 240	486 020	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	706 529	607 500	400 000	450 000	485 000	520 000
08 Vaba aeg, kultuur, sport	257 415	570 000	40 000	265 000	905 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	20 000	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	257 415	570 000	40 000	265 000	885 000	0
09 Haridus	421 116	4 382 365	464 000	2 660 000	2 534 400	3 170 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	421 116	4 382 365	464 000	2 660 000	2 534 400	3 170 000
10 Sotsiaalhoolekanne	33 045	0	40 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	33 045	0	40 000	0	0	0
KÕIK KOKKU	2 792 679	8 847 148	1 912 451	4 849 273	4 744 400	4 430 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	276 240	1 130 717	0	0	20 000	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	2 516 439	7 716 431	1 912 451	4 849 273	4 724 400	4 430 000

Tabel 37. Investeeringud valdkondade järgi 2020-2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
01 Üldised valitsussektori teenused	7 280	57 840	0	0	0	0
IT tarkvara arendus	7 280	57 840	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	7 280	57 840	0	0	0	0
04 Majandus	619 699	2 182 983	780 000	1 420 000	720 000	740 000
Teede ja tänavate projekteerimine ja rekonstrueerimine, sh Artiumiga seotud teedeehituslikud tööd	307 112	1 162 068	780 000	1 420 000	720 000	740 000
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	307 112	1 162 068	780 000	1 420 000	720 000	740 000
Kergliiklusteede rajamine, sh Tammneeme KLT rajamise I ja II etapp	0	130 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	130 000	0	0	0	0
Aiandi tee renoveerimine	0	450 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	319 769	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	130 231	0	0	0	0
Teede hooldus, RIA II projekt GIS põhise registri-menetuskeskkonna loomine	5 285	440 915	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	212 500	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	5 285	228 415	0	0	0	0
Ühistransport, bussiootepaviljonide paigaldamine	113 600	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	113 600		0	0	0	0
Muud investeeringud	193 702	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	193 702	0	0	0	0	0
05 Keskkonnakaitse	471 355	560 440	188 451	54 273	100 000	0
Kanaliseerimisvõrgu rekonstrueerimine, LIFE projekti elluviimine	408 678	198 205	22 045	24 273	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	408 678	198 205	22 045	24 273	0	0

Clean Storm Water projekti elluviimine	0	295 000	6 406	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	112 428	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	182 572	6 406	0	0	0
Metsakasti küla sademeveesüsteemi rekonstrueerimine	0	63 000	30 000	30 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		63 000	30 000	30 000	0	0
Rummu tee eesvoolutoru rekonstrueerimine	0	0	130 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	130 000	0	0	0
Roosi tee tüügi korrastamine	0	0	0	0	100 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	100 000	0
Muud investeeringud	62 677	4 235	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	62 677	4 235				
06 Kommunaalmajandus	982 769	1 093 520	400 000	450 000	485 000	520 000
Tänavavalgustuse rekonstrueerimine	445 689	190 000	190 000	200 000	200 000	300 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	445 689	190 000	190 000	200 000	200 000	300 000
Tänavavalgustuse rekonstrueerimine, LED projekt	537 080	753 520	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	276 240	486 020	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	260 840	267 500	0	0	0	0
Viimsi valla randade korrashoid	0	50 000	75 000	80 000	85 000	85 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	50 000	75 000	80 000	85 000	85 000
Mänguväljakute rajamine ja rekonstrueerimine	0	100 000	135 000	170 000	200 000	135 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	100 000	135 000	170 000	200 000	135 000
08 Vaba aeg, kultuur, sport	257 415	570 000	40 000	265 000	905 000	0
Sportiväljakute ja vaba aja taristu rajamine ja rekonstrueerimine	22 012	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0

<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	22 012	0	0	0	0	0
Mõisapargi jalgpalliväljaku kunstmuru vahetus	0	225 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	225 000	0	0	0	0
Laiaküla spordiväljaku ehitamine	0	10 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	10 000	0	0	0	0
Tädu terviseraja katte parendused	0	20 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	20 000	0	0	0	0
Karulaugu terviseraja katte vahetus, Rohuneeme terviseraja ehitamine	0	25 000	30 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	25 000	30 000	0	0	0
Leppneeme küla korvpalliväljaku rekonstrueerimine	0	0	0	50 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	50 000	0	0
Mõisapargi korvpalliväljaku uuendus	0	20 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	20 000	0	0	0	0
Discgolfi raja parendused	0	20 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	20 000	0	0	0	0
Prangli laululava rekonstrueerimine	6 700	93 300	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	6 700	93 300	0	0	0	0
Kirikute ja koguduste parendamiseks tehtavad investeeringud	18 000	0	0	0	30 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	20 000	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	18 000	0	0	0	10 000	0
Valla raamatukogu investeeringud	15 578	6 700	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0

<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	15 578	6 700	0	0	0	0
SA Rannarahva Muuseumi hoone rekonstrueerimine, hoidla ehitus	0	0	0	120 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	120 000	0	0
Viimsi Vabaõhumuuseumi külastuskeskuse ehitamine	0	0	0	70 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	70 000	0	0
Viimsi keskväljaku ja Lennart Meri mälestise rajamine	0	0	0	25 000	125 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	25 000	125 000	0
Tammede pargi rajamine	0	0	0	0	750 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	750 000	0
Viimsi klindi pealse rekreatsiooniala rajamine	150 000	150 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	150 000	150 000	0	0	0	0
Muud investeeringud	45 125	0	10 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	45 125		10 000			
09 Haridus	421 116	4 382 365	464 000	2 660 000	2 534 400	3 170 000
MLA Viimsi Lasteaiad, hoonete parendamine	0	5 000	64 000	160 000	534 400	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	5 000	64 000	160 000	534 400	0
Püüsi kool, spordiväljaku ehitamine	0	573 295	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	573 295	0	0	0	0
Püüsi kool, korvpalliväljaku rekonstrueerimine	106 932	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	106 932	0	0	0	0	0
Püüsi kooli investeeringud	0	0	0	0	0	520 000

<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0	520 000
Prangli kooli investeeringud	0	25 190	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	25 190	0	0	0	0
Viimsi kool, IT taristu uuendamine	81 376	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	81 376	0	0	0	0	0
Viimsi kool, õuesõppeklassi rajamine ja muu	0	0	0	0	0	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0	50 000
Haabneeme kooli investeeringud	17 876	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	17 876	0	0	0	0	0
Randvere kool, koolihoone ja ujula juurdeehitus	140 700	2 970 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	140 700	2 970 000	0	0	0	0
Randvere kool, muu	74 232	10 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	74 232	10 000	0	0	0	0
Huviharidus- ja kultuurikeskuse Artiumi sisustamine	0	798 880	400 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	798 880	400 000	0	0	0
Pärnamäe lasteaia ja kooli ehitamine	0	0	0	2 500 000	2 000 000	1 000 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	2 500 000	2 000 000	1 000 000
Jalgpalli ja teiste spordialade sisehalli rajamine	0	0	0	0	0	1 600 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0	1 600 000
10 Sotsiaalhoolekanne	33 045	0	40 000	0	0	0
Prangli esmaabipunkti ruumide kohandamine kiirabile	33 045	0	0	0	0	0

<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	33 045	0	0	0	0	0
Eakate keskuse rajamine	0	0	40 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	40 000	0	0	0
KÕIK KOKKU	2 792 679	8 847 148	1 912 451	4 849 273	4 744 400	4 430 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	276 240	1 130 717	0	0	20 000	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	2 516 439	7 716 431	1 912 451	4 849 273	4 724 400	4 430 000

Tabel 38. Investeeringuobjektid 2020–2025

5.4.4. Viimsi valla finantseerimistingute prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse finantseerimistegevuse eelarveosasse laenude kapitalirendi- ja faktooringukohustuste võtmine ja täitmine, võlakirjade emiteerimine ja lunastamine ning teenuste kontsessioonikokkulepete alusel kohustuste võtmine ja tagasimaksmine.

Eelpool investeerimistegevuse eelarveosas toodud investeeringud eeldavad lähiaastatel finantseerimistingute mahu suurendamist, sest põhitegevuse tulud ei ole nende katmiseks piisavad. Finantseerimistingute suurust mõjutavad kohaliku omavalitsuse üksuse juhtimise seaduses toodud nõuded netovõlakoormuse, põhitegevuse tulemi ja likviidsete varade arvutamise meetodika kohta.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud finantseerimistingud.

Viimsi vald	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Finantseerimistegevus	497 260	9 890 376	-2 797 719	-1 028 127	-254 491	-741 419
Kohustiste võtmine (+)	3 000 000	12 983 095	1 300 000	3 200 000	4 350 000	4 300 000
Kohustiste tasumine (-)	-2 502 740	-3 092 719	-4 097 719	-4 228 127	-4 604 491	-5 041 419

Tabel 39. Finantseerimistingud 2020–2025

Kuna Viimsi vallal on vajadus investeerida suuremas mahus, kui on planeeritav tegevustulude ja -kulude ülejääk, tuleb kaasata laenu raha. Kaasates täiendavaid laenuvahendeid, peab arvestama sellega, et võlakohustuse määr jääks kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses ettenähtud piiridesse.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelik, käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodi netovõlakoormus.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulem	6 191 374	3 002 931	3 112 544	4 926 010	4 769 361	5 071 021
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,00%	80,00%	80,00%	100,00%	100,00%	88,70%
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	21 889 754	31 635 073	28 597 242	27 336 706	26 855 447	25 990 130
<i>sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses</i>	1 708 386	1 563 329	1 323 217	1 090 808	864 040	740 142
Netovõlakoormus (%)	47,78%	71,86%	62,67%	58,09%	53,76%	48,42%

Tabel 40. Netovõlakoormus 2020–2025

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud laenukohustused.

	31.12.2019	19 684 108
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		3 000 000
Võetud laenu tagasimaksmine		-2 502 740
	31.12.2020	20 181 368
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		12 983 095
Võetud laenu tagasimaksmine		-3 092 719
	31.12.2021	30 071 744
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		1 300 000
Võetud laenu tagasimaksmine		-4 097 719
	31.12.2022	27 274 025
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		3 200 000

Võetud laenu tagasimaksmine	-4 228 127
31.12.2023	26 245 898
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	4 350 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-4 604 491
31.12.2024	25 991 407
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	4 300 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-5 041 419
31.12.2025	25 249 988

Tabel 41. Laenukohustused 2019–2025

5.4.5. Viimsi valla likviidsete varade muutuse prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse likviidsete varade muutuse eelarveosasse raha ja pangakontode, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute, soetatud võlakirjade saldode muutused. Likviidsete varade saldo suurenemine ja vähenemine kajastatakse vastavalt kas plussiga või miinusega.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Raha jääk aasta algul	1 220 260	2 373 900	915 959	915 959	915 959	915 959
Raha jäägi muutus	1 153 640	-1 457 941	0	0	0	0
Raha jääk aasta lõpul	2 373 900	915 959	915 959	915 959	915 959	915 959

Tabel 42. Likviidsete varade muutus 2020–2025

Eelarvestrateegia on tasakaalus. Kui jooksva aasta eelarve koostamisel kujuneb aasta lõpu raha jääk suuremaks kui strateegias prognoositud, suunatakse see arengukavas toodud eesmärkide elluviimiseks või vähendatakse kavandatud laenuvahendeid.

Kõik eelarvestrateegias toodud arvanded on prognoositud kulude kokkuhoiu vajadust silmas pidades. Arvanded täpsustatakse aasta eelarves.

6. ARENGUKAVA ELLUVIIMISE SEIRE

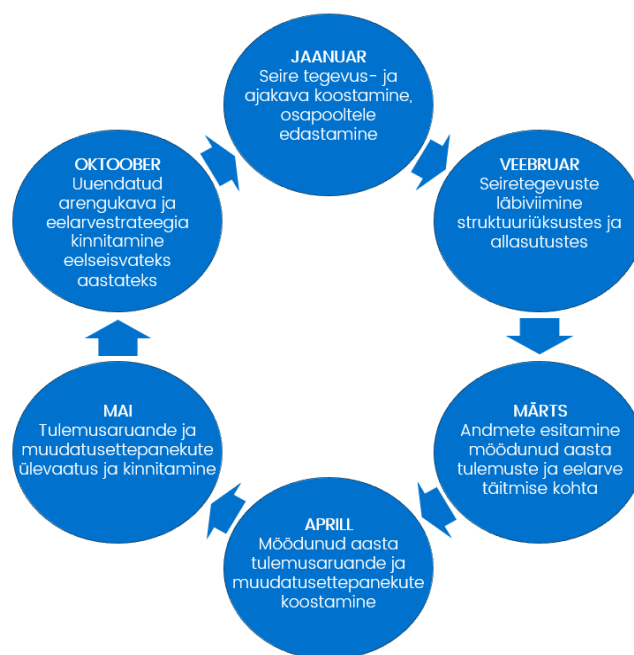
Vallavalitsus viib regulaarselt igal aastal läbi arengukava seire- ja ülevaatus-tegevusi, et tagada arengukavas kokkulepitud tegevuste tulemuslik elluviimine ning arengukava pidev parendamine.

Seiretegevuste käigus veendume arengukava ja eelarvestrateegia asja- ja ajakohasuses, tuvastame parendamist või uuendamist vajavad teemad ja valdkonnad ning vajadusel täpsustame ja täiendame eelseisvate aastate tegevusi, eesmärged, oodatavaid tulemusi ning vajadusi investeeringuteks (investeeringute kava).

Seiretegevused lähtuvad alljärgnevatest põhimõtetest ja protsessist:

1. arengukava ja eelarvestrateegia elluviimise edukust seiratakse igal aastal, paralleelselt lõppenud aasta majandusaasta aruande koostamisega;
2. seiretegevuste koordineerimise vastutus lasub vallavalitsuse arendusosakonnal;
3. seiretegevused toimuvad:
 - vallavalituse struktuuriüksustes, kelle ülesandeks on esitada andmed möödunud aasta kohta oma valdkonna piires elluviidud tegevustest, nende tulemustest ja eelarve kasutamisest ning esitada ettepanekud valdkonnapõhiste muudatuste tegemiseks eelseisvatel aastatel;
 - rahandusosakonnas, kelle ülesandeks on eelarvestrateegia ja investeeringute kava täitmise aruande koostamine möödunud aasta kohta ning ettepanekute kogumine nende muutmiseks eelseisvatel aastatel;
 - valla allasutustes, kelle ülesandeks on esitada arengukava elluviimise seisukohast asjakohased andmed möödunud aastal oma tegevusvaldkonnas elluviidud tegevustest ja nende tulemustest ning esitada ettepanekud vajalike muudatuste tegemiseks eelseisvatel aastatel;
 - valla volikogu komisjonides, kelle ülesandeks on toetada seiretegevuste elluviimist valdkonnapõhiste ootuste ja suuniste andmisega ning üldiste muudatusettepanekutega.
4. seiretegevuste käigus kogutud andmete põhjal koostavad arendusosakond ja rahandusosakond arengukava ja eelarvestrateegia eelmise aasta täitmise kohta tegevusaruande ning esitavad ettepanekud muudatuste sisseviimiseks eelseisvateks aastateks;
5. tegevusaruanne koos muudatusettepanekutega vaadatakse läbi ja kinnitatakse vallavalituse juhtkonna poolt ning esitatakse volikogule valla majandusaasta aruande koosseisus (hiljemalt 31. maiks);
6. eelseisvate aastate uuendatud andmetega valla arengukava ja eelarvestrateegia kinnitatakse vastavalt Kohaliku omavalituse korralduse seaduses toodud tähtajaks (hiljemalt 15. oktoobriks).

Lisaks korraldame erinevate päevakajaliste teemade ülevaatus jooksvalt toimuvate koosolekute käigus ning viime kokkulepitud parendustegevused võimalusel ellu koheselt.

Joonis 14. Seiretegevuste läbiviimise indikatiivne ajaraam